

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №20

Стенограма пленарного засідання

5 листопада 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №20

Стенограма пленарного засідання

5 листопада 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцяте
(П'ятниця, 5 листопада 2021 року)

Година запитань до уряду	...5
Внесення змін до порядку денного пленарного засідання	...25
Заява депутатської групи «Довіра»	...26
Відхилення проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України»	...27
Прийняття рішення про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» та доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного його підписання	...30
Прийняття рішення про позбавлення народного депутата України Галини Миколаївни Третьякової права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України	...33
Заява депутатських фракцій і груп	...35
Голосування щодо позбавлення народного депутата України Ірини Володимирівни Геращенко права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України	...36
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...38
Включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» та прийняття рішення про визначення його невідкладним і скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів	...39

Ратифікація Договору між Україною та Арабською Республікою Єгипет про передачу засуджених осіб	...39
Ратифікація Протоколу між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 17 грудня 1992 року	...39
Внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України»	...40
Прийняття Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату»	...41
Прийняття Закону «Про реалізацію публічних електронних послуг з реєстрації та декларування місця проживання в Україні»	...48
Оголошення запитів народних депутатів України	...49

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
5 листопада 2021 року, 10 година 5 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації.

Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки до кінця реєстрації, тобто до появи результатів на табло.

Шановні народні депутати, готові реєструватися? Пальчик на сенсорну кнопку поклали? Поїхали тоді. Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 109 народних депутатів. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів: Віктора Васильовича Бондаря, група «Партія «За майбутнє», а також Людмили Анатоліївни Буймістер, позафракційна. Давайте привітаємо їх (*Оплески*). Вітаємо наших колег! Міцного здоров'я, сили духу і роботи на благо України! (*Оплески*).

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати (*Оплески*).

Відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України у п'ятницю з 10 години проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні Погоджувальної ради було ухвалено пропозицію депутатських фракцій і груп про заслуховування на «годині запитань до Уряду» інформації Кабінету Міністрів України про стан забезпечення паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства України енергетичними ресурсами на період опалювального сезону 2021-2022 років.

Шановні народні депутати, пропонується, як завжди, такий порядок проведення «години запитань до Уряду»: доповідь міністра енергетики України з визначеної тематики – до 20 хвилин, відповіді доповідача на запитання від депутатських фракцій і груп – до 21 хвилини, відповіді Прем'єр-міністра України та членів уряду на запитання народних депутатів України – до 20 хвилин, 1 хвилина на кожне усне запитання та 2 хвилини на відповідь на нього. Немає заперечень? Тоді переходимо до розгляду питань.

Шановні народні депутати, на трибуну для виступу запрошується міністр енергетики України Герман Валерійович Галущенко, 20 хвилин. Будь ласка, Германе Валерійовичу.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., *міністр енергетики України*. Дякую. Доброго дня, шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати! Цьогорічний опалювальний сезон – це не просто шість місяців низьких температур, насправді, ми вже зараз бачимо, що це поле енергетичної війни з Росією за монополію у Європі.

Енергетична криза використовується Росією для того, щоб посилити своє геополітичне становище. Ми це бачимо в тому, що на сьогодні російські газові сховища заповнені на 99 відсотків, водночас в інших країнах, зокрема європейських, наприклад, в Австрії – на 55 відсотків, у Нідерландах – на 30 відсотків. Справді, мова йде про те, що, навіть постачаючи газ через газотранспортну систему України... Наприклад, нині Росія транспортує лише 57 мільйонів кубометрів газу на добу замість 109 мільйонів кубометрів, які має постачати відповідно до нашої угоди. Усе це створює передумови і вже дійсно призвело до енергетичної кризи у Європі. Це відбувається саме на тлі того, що ключовою ціллю для забезпечення енергетичної незалежності нашої держави є інтеграція до *ENTSO-E*, тобто синхронізація нашої енергосистеми з європейською. Ми розуміємо, що всі ці дії вчиняються з єдиною метою – завадити цьому процесу.

Ми вже маємо позитивні попередні рішення від *ENTSO-E* стосовно значного прогресу України у підготовці до синхронізації з європейською енергосистемою та суттєву політичну підтримку наших ключових партнерів як у Європейському Союзі та Єврокомісії, так і в Сполучених Штатах Америки щодо того шляху, який обрала Україна.

Ми спостерігаємо, що майже кожного дня створюються нові перешкоди. Зокрема, уже відомо про заборону з боку Російської Федерації ввозити в Україну вугілля, буквально вчора з'явилася інформація про створення штучних перешкод для імпорту в Україну вугілля з Казахстану. Розуміючи, що проходження цієї зими є, дійсно, великим викликом, ми абсолютно впевнені, що спокійно пройдемо цей опалювальний сезон і вийдемо з нього ще міцнішими.

Як конкретно Україна планує забезпечити проходження осінньо-зимового періоду? Я вже неодноразово говорив, що ключовим стабілізуючим чинником цього опалювального сезону буде атомна генерація. Ідеться про максимальне залучення атомних блоків до виробництва електроенергії. У прогностичному балансі на цей рік навантаження на атомну генерацію буде рекордним за останні п'ять років. Додаткове навантаження становитиме 7 мільярдів кіловат-годин, що на 15 відсотків навіть перевищить минулорічний показник. Водночас таке збільшення виробництва електроенергії дозволить зменшити потребу у вугіллі на 3,6 мільйона тонн.

Для забезпечення такої роботи і максимального залучення блоків атомної генерації здійснюються відповідні заходи щодо оптимізації ремонтної кампанії,

переглянуто і природний баланс. На сьогодні працює 11 енергоблоків. Ми маємо план: на листопад додатково включити ще два блоки, а на початку грудня, хоча, можливо, ми цей термін зсунемо на листопад, – ще один блок. Фактично мова йде про те, що в роботі буде 14 з 15 блоків.

Що ще важливо? Наявність палива. Це, зокрема, одна із тем сьогоднішнього обговорення. Ключовим моментом є те, що, створюючи такі перешкоди для постачання взагалі паливних ресурсів до України, Російська Федерація, безумовно, має можливість вплинути і на обмеження постачання палива. Нині диверсифікація відбувається, але ще є половина блоків, які працюють на паливі з Російської Федерації. Водночас зазначу, що ми почуваємося абсолютно спокійно, тому що резерв палива, яке вже закуплено наперед, дає можливість повністю пройти опалювальний сезон. На сьогодні є 146 відсотків річної потреби для блоків ВВЕР-1000 і 150 відсотків річної потреби для блоків ВВЕР-440, тобто фактично ідеться про те, що ми абсолютно надійно забезпечені необхідним ресурсом ядерного палива.

Також для проходження опалювального сезону ми плануємо посилити навантаження на теплову генерацію. Ми маємо визнати, що протягом останніх років цей вид генерації було недооцінено, ціни на ринку стримувалися регулятором, інвестиції у видобуток вугілля були далекі від необхідних. Але робота теплової генерації забезпечується не тільки українським вугіллям. Наприклад, у жовтні на теплоелектростанції надійшло понад 1,3 мільйона тонн вугілля власного видобутку – це близько 85 відсотків від загального постачання. Імпорт, хоча і був замикаючим, становив майже 260 тисяч тонн, з яких на державну генерацію надійшло 36 тисяч тонн. У листопаді планується збільшити постачання українського вугілля на теплові електростанції приблизно на 1,5 мільйона тонн. Водночас порівняно з жовтнем зросте і частка імпорту вугілля, зокрема, завдяки диверсифікації джерел постачання. Українські компанії вже уклали контракти про постачання вугілля з Польщею, Сполученими Штатами Америки, Південно-Африканською Республікою.

Безсумнівно, ми так само працюємо над тим, щоб максимально збільшити видобуток вугілля, хоча, дійсно, за останні шість років без інвестицій у вугільну галузь такий видобуток скоротився у 2,3 рази.

Що ще важливо? Важливо, що потреби у вугільній продукції в розрахунках на весь період проходження осінньо-зимового періоду, зокрема листопад – березень наступного року, становлять орієнтовно 8,4 мільйона тонн, водночас постачання вугілля за рахунок власного видобутку очікується на рівні 7,3 мільйона тонн, а імпорт – понад 1,2 мільйона тонн.

Також дуже важливо для проходження опалювального сезону те, що ми плануємо долучити генерацію на природному газі. Спільно з НЕК «Укренерго» і НАК «Нафтогаз України» Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, розроблено відповідний механізм залучення енергоблоків теплових електростанцій і теплоелектроцентралей, що використовують як паливо природний газ. Необхідна потужність

буде активуватися лише для балансування системи і визначатиметься як окрема допоміжна послуга. Такий підхід дозволить, з одного боку, фінансово збалансувати підприємства, що працюють на газі, а з іншого – уникнути заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» і мати мінімальний вплив на ціноутворення на ринку. Зокрема, за розрахунками, залучення додаткової потужності на газі дозволить додати у систему 3,5 мільярда кіловат-годин електричної енергії.

Наступного тижня, у понеділок, ми очікуємо відповідне рішення НКРЕКП, що дасть можливість надалі використовувати таку допоміжну послугу для залучення генерації на природному газі. Зі свого боку НАК «Нафтогаз України» готова забезпечити необхідний обсяг такого газу за спеціальними умовами для потреб енергогенеруючих компаній. Для цього будуть підготовлені відповідні договори, якими буде передбачено, зокрема, і те, про що я сказав, ключове, щоб був чіткий графік платежів за спожитий газ для забезпечення ліквідності, власне, НАК «Нафтогаз України».

Звичайно, важливим є питання доступності ціни на електричну енергію. На сьогодні в сусідніх країнах, зокрема Угорщині, Словаччині, Румунії, ціна на електричну енергію зросла фактично втричі, з 2 гривень до близько 6 гривень за 1 кіловат-годину. Водночас в Україні відповідний індекс залежно від торгової зони становив 2,1-3,2 гривні за 1 кіловат-годину, фактично в середньому на 85-90 відсотків нижче, ніж ціни у Європі.

До того ж важливо, що вже зараз 70 відсотків електричної енергії продається та купується за довгостроковими контрактами на ринку двосторонніх договорів. Саме це, насправді, дає можливість забезпечити нижчі ціни. Для побутових споживачів ціни залишаються стабільними. Зміна моделі ПСО уможливила зниження відповідного тарифу для населення до 1 гривні 44 копійок для тих, хто споживає до 250 кіловат-годин, водночас для решти споживачів тариф залишиться на рівні 1 гривня 68 копійок.

Хочу наголосити, що є окремі експерти і зараз відбуваються деякі спекуляції стосовно підвищення тарифу для населення. Насправді, це не відповідає дійсності. Тариф на електроенергію для населення залишиться незмінним протягом всього опалювального сезону.

Так само важливим є питання щодо забезпечення газом. Вартість газу для населення залишатиметься стабільною протягом усього опалювального сезону, це забезпечується НАК «Нафтогаз України». До того ж уряд запровадив заборону на відключення бюджетних і приватних споживачів від постачання електроенергії, природного газу та теплової енергії до кінця опалювального сезону.

На сьогодні запаси газу у сховищах становлять понад 18 мільярдів кубічних метрів, такий рівень наповнення підземних сховищ перевищує на 13 відсотків середні показники за період з 2011 по 2019 роки. Це, насправді, підтверджує готовність українських газосховищ до проходження зими.

Важливо також, що НАК «Нафтогаз України» має достатній фінансовий ресурс для додаткового імпорту природного газу і забезпечення стабільного проходження опалювального сезону. Це дає нам впевненість у тому, що для захисту

населення, бюджетних і соціальних установ будуть забезпечені як відповідні об'єми, так і компенсаторні механізми. Зокрема, за рішенням уряду в жовтні та листопаді ціна газу постачальника «останньої надії» становить 7 гривень 96 копійок за 1 куб, а запропонована НАК «Нафтогаз України» ціна природного газу для потреб релігійних організацій становитиме 16 тисяч 554 гривні за 1 тисячу кубів з ПДВ.

Безумовно, важливо наголосити на меморандумі, яким, дійсно, гарантовано стабільну ціну на газ і наявність відповідного ресурсу газу для постачання. На сьогодні вже укладено велику кількість договорів між бюджетними установами і НАК «Нафтогаз України», цей процес триває. Ми впевнені, що стовідсотково забезпечимо необхідний об'єм газу і відповідну ціну для наших споживачів.

Також важливе питання, яке є одним із ключових для стабільного проходження опалювального сезону, – це питання технічного стану генерації. Відповідні перевірки Державною інспекцією енергетичного нагляду України відбуваються регулярно. До початку опалювального сезону було вжито низку заходів, підготовлені відповідні приписи щодо усунення тих чи інших порушень, які були виявлені під час проведення таких перевірок. У принципі, нині відбувається робоча комунікація стосовно дій, які вчиняються для того, щоб усунути відповідні порушення і мінімізувати стан аварійності, зокрема, на енергоблоках. Це надзвичайно важливо, оскільки, навіть маючи відповідний ресурс забезпечення паливом, аварійні зупинки суттєво впливають на стан роботи енергосистеми.

Для того, щоб мати ефективніший і дієвіший механізми перевірки можливих порушень було введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України, яке зобов'язало здійснювати такі перевірки оперативно і відповідно із залученням різних органів та установ.

Усе це дає впевненість у тому, що ми абсолютно готові до проходження опалювального сезону. Усі необхідні рішення урядом були ухвалені, на сьогодні йдеться про те, що їх виконання буде моніторитися і залежно від цього вчинятимуться відповідні дії.

Зі свого боку міністерство так само підготувало низку законопроектів, що стосуються різних питань, зокрема, щодо розвитку відновлювальних джерел енергії, щодо посилення інституційної спроможності держави у сфері енергетики, з них частину уже опрацьовано, а решту буде представлено найближчим часом.

Ще важливою для проходження опалювального сезону є така перспективна річ, як енергоефективність. Дякую за те, що в парламенті створено відповідне міжфракційне об'єднання, яке, дійсно, підтримує ініціативи у сфері енергоефективності, що надалі дасть нам можливість заощадити ресурси, які будуть необхідні для сталого проходження опалювального сезону.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили, Германе Валерійовичу? Дякую.

Шановні народні депутати, переходимо до запитань із визначеної теми до міністра енергетики України від депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на запитання.

Слово надається народному депутату України М'ялику Віктору Ничипоровичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

М'ЯЛИК В.Н., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 155, Рівненська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ігорю Гузю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ігор Гузь. Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Виборчий округ № 19, група «Партія «За майбутнє». Пане міністре, дивіться, я ось тут, перед вами. Коли ви йшли на посаду, ми говорили з вами про шахту № 10, я про неї тут уже давно згадую. У нас зараз немає власного вугілля і з цим пов'язано багато криз. Я запрошував пана Прем'єр-міністра України на Волинь. Дякую, що він приїхав, але в Нововолинськ на шахту № 10 не заїхав. Чи є бачення в міністерства, що робити з єдиною шахтою, яка сьогодні будується в країні? Вона єдина, там 30 мільйонів тонн покладів вугілля. У нас криза, проблеми. А це енергетична безпека нашої країни.

Я хотів би, щоб уряд і міністерство окреслили бачення: ми її будуємо чи добудовуємо, чи закриваємо, в якому вона перебуває стані? З точки зору захисту наших інтересів її треба добудувати, туди вкладено 1,5 мільярда гривень.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Я абсолютно згоден, коли ми імпортуємо вугілля і платимо високу... Сьогодні ціна вугілля сягає 300 доларів, особливо, якщо мова йде про вугілля, яке постачається морським шляхом.

Безумовно, важливо, щоб ми уважно подивилися на можливості оперативного збільшення власного видобутку. Якщо це реально, дійсно, є можливість вкласти гроші та отримати видобуток вітчизняного вугілля – це має бути і є ключовим пріоритетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усе, так? Дякую.

Слово надається народній депутатці України Зінкевич Яні Вадимівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Леонтійович Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Пане міністре, я трошки відкрию вам таємницю: якщо весною-літом не готуватися до опалювального осінньо-зимового періоду, то вийде так, як вийде. Ви весь час будете говорити, що вам хтось заважає, але тільки не ми.

Якщо ви не будете вкладати кошти у вугільну галузь і розвивати саме вітчизняний енергоринок, то нічого не вийде. Коли ви декларуватимете, що готові приєднатися до Європейського Співтовариства, а водночас братимете електроенергію з Росії та Білорусі, то з цього теж нічого не вийде.

У мене запитання. Якщо ви не відстоюєте цифри, які потрібні для вітчизняної енергетики, чи не є це вашою разом із Президентом України Зеленським, який підписує закони про імпорт електроенергії з Білорусі та Росії, спрямованою дією для того, щоб Україна не вступила до Європейського енерготорариства?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Насправді, жодні закони щодо імпорту Президент України Зеленський не підписує. Питання імпорту та експорту – це повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Зауважу, що на сьогодні жодного кіловата імпорту електроенергії до України не надійшло. Тому я просто не розумію, для чого зараз про це говорити.

Інше питання стосовно необхідності вкладати більше коштів у розвиток вітчизняного видобутку. Безумовно, я з цим абсолютно згоден. Ми саме про це і говоримо, що маємо на перше місце поставити питання збільшення власного видобутку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Германе Валерійовичу.

Слово надається народному депутату України Сухову Олександрю Сергійовичу, депутатська група «Довіра».

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Доброго дня! Прошу передати слово Олегу Кулінічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Іванович Кулініч. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Депутатська група «Довіра». Пане міністре, маю до вас конкретне запитання. До нас звертається дуже багато споживачів, наших виборців, які свого часу перейшли на електроопалення. Але з 1 січня поточного року тариф на електроопалення зріс більше ніж на 50 відсотків. Люди переходили з метою заощадити, а по факту так не відбувається. Я неодноразово порушував це питання, ви мене запевняли, що тариф буде переглянуто. Тому, чи буде переглянуто тариф або збільшено коридор пільгового тарифу? Це перше.

І друге запитання. Надходить дуже багато звернень щодо бюджетних установ, які переходять до постачальника «останньої надії». Чи здійснює міністерство моніторинг в областях: скільки подано заявок, скільки уже підключено до ГК «Нафтогаз» бюджетних установ? За нашою інформацією, відсоток дуже невеликий, десь приблизно 25 відсотків. Будь ласка, дайте конкретні відповіді на ці два запитання, а також скажіть про те, що буде робити з цим міністерство.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Ось у мене офіційна інформація, яку надано саме ГК «Нафтогаз». Почну з другого вашого запитання. Станом на 3 листопада, тобто позавчора, уклали 1 тисячу 75 договорів щодо постачання газу з ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг».

Стосовно постачальника «останньої надії». Там було питання, коли, дійсно, потрапляли до ПОН. Саме для цього уряд ухвалив рішення, щоб не було так, що ціна підвищується, коли потрапляють до постачальника «останньої надії». Отже, прийнято рішення, що для тих, хто потрапив до постачальника «останньої надії» в період з жовтня по грудень, ціна не буде такою, яка зазвичай є у постачальника «останньої надії», а залишиться на рівні 7 гривень 96 копійок за 1 кубометр.

Стосовно електроопалення. Загальний тариф знижено до 1 гривні 44 копійок, відповідно питання в тому, чи є можливість для електроопалення визначити окремо якусь пільгову ціну. Це треба пропрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Федієнку Олександрю Павловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ФЕДІЄНКО О.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Анатолію Костюху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Костюх. Будь ласка.

КОСТЮХ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, пане міністре! Тут я, тут. Хотілося б з вами поговорити і запитати вас. Ви неодноразово заявляли про щоденний, щомісячний план постачання вугілля на теплоелектростанції. Що стало причиною, які компанії, можна сказати, саботували цю роботу влітку? Адже це основний напрям. Тоді були і найдешевші, я сказав би так, енергоносії. Хто винен щонайменше в тому, що на складах не вистачає як імпортного, так і нашого вугілля?

І наступне запитання. У Верховній Раді України існує міжфракційне депутатське об'єднання «Енергоефективна Україна». Ми ведемо цілеспрямовану роботу над тим, щоб у майбутньому в платіжках людей були значно менші суми і щоб люди використовували електроенергію, загалом енергію, раціональніше. Що для цього робить міністерство і які ваші плани?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Стосовно вашого першого запитання. Ситуація на ринку на період травня, червня і липня цього року, в принципі, знищила можливість теплової генерації взагалі виробляти і продавати енергію. Якщо ви пам'ятаєте, інколи ціна падала до 20 копійок за кіловат, це навіть менше собівартості атомної генерації. Знаєте, такий ланцюг зрештою призвів до того, що, дійсно, для теплової генерації було не вигідно виробляти електроенергію на вугіллі, бо її реалізація була б збитковою. Тому здійснено ряд заходів. Зокрема, міністерством проведено величезну кількість нарад для того, щоб НКРЕКП ухвалила відповідні рішення, що дало б можливість стабілізувати ринок. Як тільки ринок стабілізувався, одразу з'явилася економіка для підприємств.

Стосовно Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України. Насправді, дуже важлива тема, яка звучить на всіх міжнародних майданчиках. До речі, дякую за це об'єднання. Я щойно повернувся із зустрічі в Глазго, де, крім усього іншого, обговорювалися питання енергетики, що є ключовими, зокрема енергоефективність. Дійсно, ми бачимо, наскільки можемо заощадити використання палива і відповідно інших ресурсів.

Безумовно, ми напрацювали ряд заходів. Уже є новий голова Державної інспекції енергетичного нагляду України, є відповідний фонд, який так само здійснює роботу. Тому це буде одним із пріоритетних напрямів. Уже найближчим часом задуми будуть реалізовуватися в масштабах держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шуфрич Нестор Іванович, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане головуєчий. Прошу передати слово колезі Миколі Скоріку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Пане міністре, у мене до вас і, мабуть, до всього Кабінету Міністрів України, тому що це не тільки ваша компетенція, питання стосовно ціни на газ для промислових підприємств, точніше для АТ «Одеський припортовий завод».

На сьогодні підприємство не працює. Люди декілька тижнів тому приходили під стіни Верховної Ради України і вимагали, щоб було вирішено питання щодо прямих договірних стосунків між НАК «Нафтогаз України» і АТ «Одеський припортовий завод». Це залежить від Кабінету Міністрів України. Люди вимагають чіткої відповіді на запитання: коли проблему буде розв'язано і підприємство запрацює? Це питання продовольчої безпеки нашої держави, декількох тисяч робочих місць, надходжень до бюджетів усіх рівнів. Це дуже важливе питання, адже це підприємство – перлина нашої промисловості.

Прошу назвати конкретні терміни, коли питання буде вирішено.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Дійсно, ми спостерігаємо, що підприємства, які використовують газ як сировину для виробництва, за нинішніх цін мають певні проблеми щодо економіки виробництва. Це питання вже порушувалося. Ми в уряді розглядаємо можливі шляхи та механізми, щоб вирішити це питання для підприємств, які використовують газ як сировину (*Шум у залі*).

Якщо дозволите, я звернуся до вас потім із конкретними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний Германе Валерійовичу, якщо дозволите, я до вас звернуся. Усе-таки в нас є регламент, таймінг: 1 хвилина дається на запитання і 2 хвилини – на відповіді. Я дуже просив би вас відповідати настільки розгорнуто, щоб народні депутати не мали потреби потім до вас звертатися офлайн, бо для цього і є парламентська трибуна (*Оплески*).

Слово надається народному депутату України Яценку Антону Володимировичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний доповідачу, у мене до вас питання, яке зараз турбує всю країну, про можливе підвищення цін на транзит газу.

Ви знаєте, що облгази підвищують ціни в три-чотири рази, навіть у п'ять разів, це просто вибух, а уряд, на жаль, нічого не робить. Яка сьогодні відбувається співпраця з НКРЕКП для того, щоб не допустити цього, щоб люди і бюджетні установи не платили зайві гроші? Це перше.

І друге запитання, до Прем'єр-міністра України. Ми знаємо, що вже рік діє так званий закон про касові апарати, через який фізичні особи – підприємці проводять постійні мітинги тощо. Питання в тому, що цей закон (проект [№ 2524](#)) було сфальшовано, за поправку, положенням якої було зобов'язано всіх брати ці апарати, Верховна Рада України не голосувала, вона з'явилася після голосування, що дуже резонансно. Будь ласка, скажіть, що ви будете робити, щоб налагодити діалог із підприємцями і скасувати цей ганебний закон?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Дійсно, коли облгази почали на сайтах публікувати відповідні, так би мовити, заявки на тариф, то там були цифри, що в рази підвищували чинні тарифи. Це викликало такий великий, зокрема і медійний, резонанс. Але заявки, які вони подавали, здебільшого не обгрунтовані з точки зору цифр, інвестиційних програм, дійсних витрат на тариф.

У цьому питанні ми дуже тісно співпрацюємо саме з НКРЕКП і абсолютно впевнені, коли такі заявки будуть розглядатися комісією, вона об'єктивно вивчить ці цифри і підвищення цього тарифу, як було заявлено під час публікації цих даних, точно не відбудеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І завершальне на сьогодні запитання до міністра енергетики України від народного депутата Руцишина Ярослава Івановича, фракція політичної партії «Голос».

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Васильченко Галині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Об'єднання «Справедливість». Шановний пане міністре, дайте відповідь, будь ласка, насамперед на запитання, яке цікавить виборців, чи ви є вакцинованим? І аналогічне запитання у мене до Прем'єр-міністра України. Пане Денисе, скажіть, будь ласка, ви вакциновані, показуєте своїм прикладом, наскільки це важливо?

І друга частина мого питання стосується енергоефективності в громадах. Які саме заходи передбачається здійснити у 2022 році для того, щоб громадам була допомога з державного бюджету щодо енергоефективності? Оскільки протягом останніх років у рамках децентралізації все більше повноважень було покладено на громади, їм дуже не вистачає ресурсів.

Я подавала бюджетну пропозицію, щоб збільшити частку зарахування податку на доходи фізичних осіб до 65 відсотків. Комітет її врахував і рекомендував уряду розглянути це питання. Зараз слово за урядом. Скажіть, будь ласка, яка перспектива того, що громадам, справді, буде легше...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання.

Перше. Дуже коротка відповідь: я вакцинований, вакцинувався одним із перших. Знаєте, це запитання, на яке не може бути іншої відповіді, це, дійсно, треба робити, усі громадяни мають це розуміти.

Друге. Стосовно енергоефективності. Я вже зазначив, що це дуже важливий напрям, ми бачимо тут величезну перспективу. На сьогодні, власне, ми працюємо за двома напрямками: перший – це Фонд енергоефективності, на який закладено додаткові кошти в бюджеті на наступний рік, і другий – це Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, яке здійснює інші програми, зокрема, щодо «теплих кредитів» і так далі.

Ми плануємо з цієї теми працювати спільно з Міністерством розвитку громад та територій України і Міністерством інфраструктури України, щоб саме наступного року розпочати велику програму. Попередньо ми маємо намір зробити декілька великих пілотних проектів стосовно енергоефективності великих будинків, щоб показати, наскільки це може бути ефективно щодо використання електроенергії і наскільки швидко це можна зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Германе Валерійовичу. Будь ласка, займіть своє місце.

Шановні колеги, переходимо до запитань від народних депутатів до Прем'єр-міністра України та членів уряду. Прошу народних депутатів записатися на запитання до членів уряду.

Слово надається народній депутатці Совсун Інні Романівні, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Запитання хоче поставити народний депутат Роман Соха.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Соха. Будь ласка.

СОХА Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 75, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Виборчий округ № 75, Запоріжжя. У мене питання до міністра внутрішніх справ. Руслане Олексійовичу, прошу вивести матеріали на екран.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виведіть, будь ласка, матеріали на екран.
(Трансляція відеозапису).

СОХА Р.В. Питання щодо ситуації, яка відбулася 3 листопада у Запоріжжі. На мітингу проти вакцинації поліція дуже жорстоко побила людей, побила так, що одну людину повертали до життя протягом 15 хвилин. Останній раз таке відбулося в місті, коли там керувала не влада, а «смотрящие».

Звертаюся до пана міністра, я з великою повагою ставлюся до вас. Прошу провести розслідування, покарати та звільнити винних. Люди не повинні боятися висловлювати свою думку.

Від себе особисто хочу закликати всіх українців вакцинуватися, тому що колись це врятує вам життя.

Дякую.

ЄНІН Є.В., перший заступник міністра внутрішніх справ України. Доброго дня! Зазначена особа вже відсторонена від виконання обов'язків, розпочато службове розслідування, за його результатами буде прийнято принципове рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Ковальчуку Олександровичу Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Прошу передати слово Максиму Перебийносу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Перебийніс. Будь ласка.

ПЕРЕБИЙНІС М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 212, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, колеги! Хотів би все-таки почути від Прем'єр-міністра України відповідь на запитання пані Васильченко, чи вакцинований він, коли і якою вакциною? Це перша половина запитання.

І друга, до уряду. Чому в нас досі не регламентовано і не обмежено вхід до судів та судової адміністрації людям, які не вакциновані та не зробили ПЛР-тест?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністр України*. Дякую за ваше запитання. Звісно, я вакцинований, вакцинувався у червні в межах вакцинації трудових колективів разом із колективом Кабінету Міністрів України і Секретаріату Кабінету Міністрів України. Маю внутрішній і міжнародний COVID-сертифікати – дві дози вакцини *Comirnaty* від *Pfizer*. Уся моя родина вакцинована різними вакцинами, тому що всі вони, які є в Україні, надійні та безпечні. Я завжди закликаю вакцинуватися всіх: і народних депутатів, і загалом мешканців України.

Стосовно другої частини вашого запитання. Попрошу міністра охорони здоров'я доповнити. Фактично є наказ Міністерства охорони здоров'я України, який зобов'язує вакцинуватися певні категорії працівників в умовах епідемії в Україні відповідно до законодавства України. Зараз міністерство опрацьовує інший перелік категорій працівників, які обов'язково мають бути вакциновані.

Стосовно допуску вакцинованих осіб до окремих приміщень. Якщо є зауваження щодо якихось державних установ, звичайно, ми це перевіримо і проконтролюємо. У «червоних» зонах допуск до публічних установ має відбуватися лише за наявності сертифіката про отримання однієї чи двох доз вакцини або негативного результату тесту на COVID-19, який діє 72 години.

Вікторе Кириловичу, прошу доповнити, якщо я щось забув; усе сказав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Прощуку Едуарду Петровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ПРОЩУК Е.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 85, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»)*. Виборчий округ № 85, Прикарпаття. У мене запитання до міністра охорони здоров'я. Вкотре порушую питання, що на Прикарпатті відсутні виплати медикам гірських районів. До мене надходять численні звернення від медиків і медичних установ, я говорю про невиконання Постанови Кабінету Міністрів України «Про умови оплати праці осіб, які працюють у гірських районах». Це невиконання прямо стосується наших медиків, адже тарифні ставки та посадові оклади працівників мають бути підвищені на 25 відсотків.

На мої неодноразові письмові та усні звернення надходять тільки шаблонні відписки, що ці доплати можуть бути здійснені з місцевих бюджетів. Вікторе Кириловичу, ви, напевно, не розумієте, що йдеться про чотири тисячі медиків

Прикарпаття – це близько 20 відсотків усіх медичних працівників нашої області. Скажіть мені, будь ласка, коли медики у гірських районах отримають належне фінансування, визначене законодавством України?

Дякую.

ЛЯШКО В.К., *міністр охорони здоров'я України*. Дякую за запитання. На сьогодні Міністерство охорони здоров'я України проводить системну політику щодо підвищення розміру заробітних плат для медичних працівників. У проекті бюджету на 2022 рік закладено безпрецедентне підвищення розміру заробітних плат медичним працівникам, що буде встановлено на рівні: заробітна плата медичної сестри – 13 тисяч 500 гривень, заробітна плата лікаря – 20 тисяч гривень. У Програмі медичних гарантій ми закладаємо всі коефіцієнти, які сьогодні передбачені чинним законодавством, це стосується також як надання медичної допомоги в гірських районах, так і в сільській місцевості.

Думаю, що в Державному бюджеті України на наступний рік, який буде прийнято в цьому залі, будуть повністю передбачені всі виплати і доплати медичним працівникам для отримання гідної заробітної плати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Софії Федині.

ФЕДИНА С.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Щодо кисневих станцій і ковідних лікарень. Насамперед я хотіла б подякувати народним депутатам з усіх фракцій, тим, хто вчора проголосував за законопроект про забезпечення кисневими станціями лікарень. Також хочу подякувати спікеру за оперативне підписання закону.

У мене запитання: чому Зеленський не підписує цей закон? Кожна година його непідписання коштує 30 життів, кожні 12 годин непідписання коштують приблизно 360 життів, це страшна математика. Тому, пане Зеленський, терміново підпишіть закон про забезпечення кисневими станціями лікарень. Це перше.

І друге запитання, до міністра охорони здоров'я. У Миколаєві станом на вчора ми маємо критичну ситуацію зі штурмом лікарні, коли люди вимагають

дати кисень. Повторюю, це критична ситуація. Працівники поліції, до яких звернулися медики, виявилися недієздатними. Крім того, у різних регіонах України існує заборгованість із виплати ковідних доплат за роботу медиків...

ЛЯШКО В.К. Дякую за запитання. Розпочну із другого – про ситуацію, що сталася в Миколаївській області. Сьогодні в Миколаївську область виїжджає мій заступник, який розгляне ситуацію, що сталася в конкретній лікарні, про яку йшла мова, а також ситуацію щодо доступності надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу.

Стосовно першого запитання. Для того, щоб забезпечити потреби мережі закладів охорони здоров'я, які включені до переліку керівника робіт з надання допомоги хворим на коронавірусну хворобу, урядом з жовтня 2020 року виділено вже чотири субвенції на загальну суму 2 мільярди 700 мільйонів гривень. Це дозволило змонтувати 160 систем централізованого постачання кисню, встановити понад 130 автономних кисневих станцій та понад 250 криогенних газифікаторів. Останню субвенцію в розмірі 395 мільйонів гривень уряд надав у кінці вересня для купівлі нових кисневих станцій і криогенних газифікаторів.

Міністерство охорони здоров'я України постійно тримає під контролем ситуацію щодо стану киснепостачання в кожному з регіонів. На запити обласних державних адміністрацій ми оперативно опрацьовуємо питання виділення коштів із спеціального фонду. Нещодавно уряд знову-таки виділив додатково 107 мільйонів гривень на закупівлю кисневих станцій для лікарень у Херсонській, Сумській, Черкаській, Одеській та Донецькій областях.

Внесені вчора Верховною Радою України зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» дозволять нам здійснити закупівлю кисневих станцій для встановлення ще орієнтовно в 130 лікарнях так званої другої хвилі, як альтернативні джерела киснепостачання, для того, щоб кожен, хто потрапить до лікарні, отримав кисень.

Але хотів би сказати, що вакцинована людина...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу. Але перед тим, як я надам слово, прошу забезпечити, щоб хвилина відраховувалася рівно, як це передбачено регламентом.

Будь ласка, Ростиславе Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово Ірині Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. У мене запитання до уряду. Згідно з інформацією, яка надходить з регіонів, громади зараз не в змозі укласти відповідні договори про постачання енергії. Також ми знаємо, що дві третини ТЕЦ сьогодні не працюють.

Отже, які заходи вживає уряд для того, щоб забезпечити необхідну кількість енергії для потреб наших громадян, зокрема убезпечити їх від віялових відключень?

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановна пані народний депутате, не знаю, про яку саме енергію ви сказали. Якщо мова йде про газ або теплову енергію, то всі угоди з НАК «Нафтогаз України» укладаються, як це і прописано в меморандумі з органами місцевого самоврядування. На сьогодні з восьми тисяч верифікованих бюджетних установ уже більше половини пройшли відповідні процедури в системі закупівель *ProZorro*, укладено достатню кількість договорів. Крім цього, газ і тепло постачаються безперервно. Уряд прийняв відповідні рішення про неможливість припинення постачання газу для теплокомуненерго, для бюджетних і комунальних установ, які мають власні котельні. Тобто забезпечення газом безперервне і його неможливо зупинити.

Забезпечення теплом нині у сфері відповідальності місцевого самоврядування. Фактично більше ніж у 97 відсотків громад, де це необхідно, опалювальний сезон розпочався, а там, де температурні коефіцієнти, особливо в південних областях, ще дозволяють не включати окремих споживачів, органи місцевого самоврядування приймають рішення, які обґрунтовані на місцевому рівні.

Стосовно електроенергії. Сьогодні міністр енергетики з трибуни також уже доповідав про стабільну роботу енергосистеми України, про завершення програми щодо ремонту трьох блоків атомних електростанцій в цьому місяці. Ми говоримо про те, що забезпечення громадян України всіма видами енергії буде відбуватися цього опалювального сезону безперебійно.

Прошу міністра енергетики також доповнити конкретнішими фактами.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Дійсно, ми вже говорили, що абсолютно впевнені в тому, що відключень не буде. Ми спокійно пройдемо цей опалювальний сезон. Є чіткі плани, за рахунок яких видів палива і як ми будемо забезпечувати стабільну роботу теплової генерації та атомної. Жодних віялових, точніше, взагалі жодних відключень не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Макарову Олегу Анатолійовичу, фракція політичної партії «Голос».

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Інні Совсун, будь ласка, передайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». У мене два питання до Прем'єр-міністра України.

Пане Прем'єр-міністре, станом на сьогодні на ТЕС є запаси вугілля в розмірі 506 тисяч тонн. Вчора наші запаси становили 528 тисяч тонн. Відповідно ми маємо скорочення на чотири відсотки за день. Якщо таке скорочення буде продовжуватися, то нам вугілля вистачить ще на 22 дні. Скажіть, будь ласка, як ви плануєте перекривати цю нестачу? Тому що зараз Росія і Казахстан не допускають постачання вугілля в Україну. Існує інформація про те, що ви будете переводити на газ, але, на превеликий жаль, це економічно необґрунтовано. Дуже хочу почути цифри стосовно того, скільки це буде коштувати.

Також хочу, щоб ви підтвердили або спростували інформацію про те, що було доручення Ради національної безпеки і оборони України до уряду розробити графік віялових відключень електроенергії по країні.

І окремо прохання до Прем'єр-міністра України взяти під особистий контроль реалізацію прийнятого вчора закону щодо кисневих станцій, тому що попередній досвід показує, що це питання дуже повільно...

ШМИГАЛЬ Д.А. Жодних доручень Ради національної безпеки і оборони України про розробку будь-яких графіків віялових відключень, як ви сказали, звісно, не було, їх немає. Перше.

Друге. Щодо кисневих станцій міністр охорони здоров'я дав чітку відповідь. Ми вже спрямували 400 мільйонів доларів на закупівлю кисневих станцій, ще додатково понад 100 мільйонів спрямували буквально ось цими тижнями, цей і минулий, це стосується лікарень так званої першої хвилі. Насамперед зауважу, що до кінця року в спеціальному фонді буде ще 800 мільйонів, плюс вчорашній закон – це теж додаткові гроші. За ці гроші можна закупляти уже резервні станції для лікарень так званої другої хвилі, що обов'язково треба робити, але сьогодні це не впливає на постачання кисню в ті заклади, де лікують людей, які захворіли на COVID-19. Прошу цю дуже важливу інформацію уважно сприймати.

Також прошу міністра енергетики доповнити щодо першої частини вашого питання стосовно постачання вугілля.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Як уже зазначалося, ми плануємо використовувати газ для виробництва електроенергії. Це питання, дійсно, дуже суттєво і детально пророблялося, тому що ми не можемо допустити того, щоб, використовуючи газ, рівень боргів і нерозрахунків у самій системі збільшувався.

Я вже говорив, що ми розробили концепцію надання спеціальних допоміжних послуг, до того ж усе це робилося за участю теплових генерацій, для того щоб вони мали можливість реалізовувати свою електроенергію, вироблену на газі, з прибутком. Відповідного рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, як регулятора ми очікуємо в понеділок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Штепі Сергію Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Ігорю Васильєву.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Суми, Сумський район. Запитання до міністра енергетики пана Галущенко. Ми всі раді чути, що, дійсно, населення забезпечено відповідними послугами на постачання газу та тепла, але досить велика кількість скарг надходить саме на якість постачання, якість надання цих послуг.

Безпосередньо в мене в області цим займається АТ «СумиГаз», де черги співмірні, хіба що з чергами на вакцинацію: по 50, по 100 людей стоять у черзі і не можуть розібратися, як нараховуються платіжки, вірно вони нараховуються із запізненням чи ні, не можуть укласти договори на постачання газу. І ми як влада зобов'язані зробити все, щоб монополісти надавали якісні послуги.

Чи планується здійснювати перевірки, щоб...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Якщо є конкретні випадки, зокрема такі приклади, як ви називаєте, коли не забезпечено якісне надання послуг постачальниками, то є можливість звернутися до відповідної структури.

Будуть проведені перевірки і видані відповідні приписи, які постачальники мають виконати.

ШМИГАЛЬ Д.А. Пане Голово, дозвольте я доповню відповідь на це запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А. Звісно, ми працюємо з Антимонопольним комітетом України щодо таких конкретних випадків. Ми працюємо над тим, я вже сьогодні про це сказав... НАК «Нафтогаз України» і уряд прийняли рішення, що в разі, якщо людина потрапляє до так званого постачальника «останньої надії», то протягом двох місяців ціна на газ у нього становитиме 7 гривень 96 копійок за 1 кубічний метр, тобто буде така сама ціна, як і у звичайних споживачів послуг НАК «Нафтогаз України». Це дає людям змогу спокійно, не знаю, якщо десь є черги чи зловживання, як ви кажете, дочекатися, щоб укласти угоду і перейти на звичайне споживання. Це теж дуже важлива інформація, бо таких випадків зараз побільшало, власне, уряд вживає заходів, щоб не допускати таких речей, про які ви сказали.

Крім цього, ми розуміємо, що НАК «Нафтогаз України» також робить усе можливе в частині річного тарифу на газ для населення – 7 гривень 96 копійок, для підприємств теплокомуненерго – 7 гривень 42 копійки, для бюджетних установ, тобто шкіл, садочків, релігійних організацій (церков), лікарень, які отримують газ за ціною 13 гривень 80 копійок без урахування податку на додану вартість і вартості транспортування. Це також важливі елементи, які забезпечать стабільність газо- і теплопостачання цього опалювального періоду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович, 1 хвилина. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). У мене запитання до міністерки економіки України. Ще до вчора ви очолювали Раду з питань сприяння розвитку малого підприємництва при Президентові України. Підприємці вважають, що неререєстрація напрацьованого і погодженого цією радою

проекту закону є дискредитацією всієї роботи, під час якої нібито відбувався діалог із представниками малого бізнесу.

Конкретне запитання: чи буде зареєстровано проект закону щодо скасування тотальної фіскалізації з 1 січня 2022 року?

СВИРИДЕНКО Ю.А., *Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економіки України*. Дякую за запитання. Дійсно, Раду з питань сприяння розвитку малого підприємництва було створено при Президентові України саме для того, щоб налагодити діалог. Розроблено законопроект, над яким підприємці працювали протягом останніх дев'яти місяців, яким не передбачено зміни ситуації по фіскалізації з 1 січня. Ним передбачаються певні нюанси виявлення ризикових сфер діяльності тощо. Тому відповідь – так. Цей законопроект, думаю, що з великою долею вірогідності одним із членів робочої групи, який є народним депутатом, буде зареєстровано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «годину запитань до Уряду» завершено. Давайте подякуємо уряду за участь у роботі Верховної Ради України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, перелік питань, що пропонуються для обговорення і прийняття рішень сьогодні, вам надано. Давайте перейдемо до їх розгляду.

Перед тим, як ми перейдемо до розгляду питань... Шановні колеги, будь ласка... Народні депутати залишаються, ідуть тільки члени уряду. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Є пропозиція, як ми це інколи робили, скасувати перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин та виступи народних депутатів з різних питань, натомість пропонується працювати в режимі пленарного засідання до 12 години 30 хвилин, а потім перейти до оголошення депутатських запитів і після цього закрити пленарне засідання. Погоджується? Нам треба проголосувати за це рішення. Народні депутати, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

З процедури – Нестор Іванович. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний пане Голово, ми не проти підтримати скасування перерви, але виступи народних депутатів з різних питань просимо залишити. Після того, як закінчиться оголошення запитів, не позбавляйте народних депутатів можливості виступити з різних питань. Вносимо таку пропозицію і просимо вас її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дивіться, я все одно буду ставити ці пропозиції почергово на голосування, яка набере 226 голосів, така й буде.

Перша пропозиція (*Шум у залі*). Ви ж чудово знаєте, що *ad hoc* одноразово можна відмовитися від цих питань. Будь ласка, давайте поставимо першу пропозицію на голосування, потім – другу, яка з них набере більшість, така й буде. Добре, колеги?

З вашого дозволу, ставиться на голосування перша пропозиція про скасування перерви з 12 години до 12 години 30 хвилин та виступів народних депутатів з різних питань, натомість пропонується працювати в режимі пленарного засідання до 12 години 30 хвилин, а потім перейти до оголошення депутатських запитів і після цього закрити пленарне засідання. Шановні колеги, ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Друга пропозиція ставиться на голосування не буде.

Дякую, шановні колеги.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Першим питанням... Перепрошую, надійшла заява від двох депутатських груп з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Шахов Сергій Володимирович. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, на жаль, міністр енергетики під час виступу з цієї трибуни не відповів на запитання голови депутатської групи «Довіра» Олега Кулініча, який чітко зазначив, що лише 25 відсотків державних установ, дитячих садочків, шкіл, лікарень підключено до опалення, тому що сьогодні невідомо, яка буде ціна на газ і розриваються контракти. Чому один з очільників НАК «Нафтогаз України», якого звільнили, заявляє що український газ коштує 1 гривню, а продають його державним установам за ціною 35 гривень? Також на сьогодні ще не запустили опалення в багатьох містах (тільки 25 відсотків), підключення продовжено ніби до 15 листопада. Діти повинні в холоді навчатися?! Це перше.

Друге. Приблизно 600 тисяч людей нині перейшли з опалення газом на опалення електроенергією. Чому ціна для цих людей без пільги була 90 копійок, а зараз становить 1 гривню 68 копійок?

Знов-таки хочу запитати міністра енергетики, чому вугілля на складах залишилося лише на п'ять діб? Хто буде відповідати за кризу в енергетичному секторі? Чому вугілля купується за ціною 300 доларів, хоча українське вугілля можна видобувати на нашій землі, воно буде коштувати в десять разів дешевше? Водночас завдяки власному видобутку створюватимуться робочі місця, виплачуватиметься заробітна плата, що дасть змогу годувати своїх шахтарів, а не

іноземців. Чому сьогодні ніхто не відповів за те, що шахтарям винні майже 2,5 мільярда гривень? На День шахтаря не виплатили заробітну плату і на Новий рік не виплатять. Хто за це буде відповідати? Прошу міністра внутрішніх справ Дениса Монастирського взяти до уваги норму статті 175 Кримінального кодексу України, де зазначається, що відповідати повинен кожен директор шахти, який не виплачує заробітну плату.

Тепер стосовно лікарень і COVID-19. Подивіться сюди (*показує зображення*), оце робиться в місті Старобільську Луганської області. Люди помирають без їжі, води та ліків, у холоді та голоді. Прямо в ковідній палаті стоїть відро, немає туалету. Хто буде за це відповідати? Кисню теж немає.

Прошу здійснити негайну перевірку лікарень у Луганській області і дати на-гора все-таки відповідь на запитання: чому не звільнено і не покарано губернатора Луганської області.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, переходимо до розгляду першого питання порядку денного. Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України» ([№ 5850-П](#)).

Шановні колеги, є пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Для прийняття цього рішення потрібно 150 голосів. Прошу народних депутатів зайняти свої... (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 205.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова автора цього проекту постанови народного депутата України Михайла Михайловича Цимбалюка. Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Верховна Рада України 19 жовтня 2021 року ухвалила рішення про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України». Розгляд цього законопроекту та ухвалення щодо нього рішення відбулися із порушенням вимог Конституції України та Регламенту Верховної Ради України, тому воно не може вважатися

прийнятим відповідно до закону і підлягає скасуванню у передбачений Регламентом Верховної Ради України спосіб.

Проголосований законопроект матиме негативний вплив на стан грошово-кредитної політики, координацію діяльності Національного банку України та уряду, тобто на розвиток економіки України загалом. Це, зокрема, може негативно вплинути на кредитування реального сектору економіки.

Попри важливість питання вдосконалення діяльності Національного банку України, проект закону містить низку пунктів, через які погіршиться прозорість і ефективність його діяльності в частині інтересів суспільства та економіки держави.

У зазначеному законопроекті вилучили вимогу до зайняття посади члена Ради Національного банку України стосовно постійного проживання в Україні, хоча ми вже маємо негативний досвід роботи у наглядових радах державних компаній осіб, які постійно не живуть в Україні.

Законодавчим документом (вдумайтеся!) обмежується надання Національним банком України інформації Кабінету Міністрів України щодо діяльності НБУ і банківської системи, а також складання проекту Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України. Незрозуміло, чим викликане таке обмеження, адже воно однозначно погіршить ситуацію.

Прошу підтримати проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергій Віталійович Кальченко.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України» (№ 5850-П), внесений народними депутатами Тимошенко та Цимбалюком.

Цим проектом постанови пропонується скасувати рішення парламенту про прийняття у другому читанні та в цілому законопроекту [№ 5850](#), оскільки, як вказують автори у пояснювальній записці до проекту, його розгляд та ухвалення щодо нього рішення відбулися з порушенням вимог Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

Комітет звернув увагу на те, що автори проекту постанови не зазначають конкретних порушень Регламенту Верховної Ради України під час розгляду і голосування проекту закону, але висловлюють зауваження щодо його правового змісту.

Підсумовуючи, регламентний комітет ухвалив висновок на проект постанови № 5850-П і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо його прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Є.

Якщо інші не наполягають, тоді я надам слово... Хто від фракції «Опозиційна платформа – За життя» буде виступати? Колтунович.

Олександр Сергійович Колтунович, 2 хвилини. Будь ласка. Якщо більше ніхто не наполягатиме, перейдемо до голосування.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Коли свого часу ми подавали свої пропозиції до цього проекту закону до другого читання, там було кілька десятків і моїх поправок.

Чому для нас неприйнятними були такі проекти законів? Тому що вони... Було декілька банківських проектів законів, якими фактично імплементувалося і інтегрувалося зовнішнє управління у вітчизняну національну фінансово-банківську систему. Наприклад, щодо управління Національним банком України. Пропонувалося, що члени ради будуть іноземцями. Неприйнятна норма? Безумовно, неприйнятна. Або інше питання, про що вже сказав попередній промовець, щодо положень, які стосуються погодження макропрогнозів і так далі. Були такі речі, які, чесно кажучи, дивували, особливо зміни до Бюджетного кодексу України.

Ще один момент. Стосовно відповідальності членів Ради Національного банку України і Голови Національного банку України. У нас теж були пропозиції. Адже та автономія, яка на сьогодні існує у Національного банку України, призводить до повної безвідповідальності. Ніхто не відповів за ліквідацію 109 банків. Ліквідовано 109 банків! Це кошти позичальників і вкладників банків. Ніхто не відповів за девальвацію національної грошової одиниці з 8 до 26 гривень, що є нині. Тому створювати умови для безкарності та всездозволеності Національного банку України, на наш погляд, не є правильним.

І останнє. Ми всі розуміємо, що це ініціатива не депутатського корпусу, а міжнародних фінансових інститутів, які у такий спосіб хочуть контролювати і поглиблювати свій вплив у фінансово-банківській системі.

Пропоную підтримати цей проект постанови, що надалі унеможливить розгляд зазначеного закону, його підписання Головою Верховної Ради України і Президентом України, тому що він суперечить національним інтересам. Повторюю, наша фракція буде підтримувати цей проект постанови.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще Юрчишин, і після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Насправді, комплекс змін, які пропонуються, необхідний і збалансований. Нам вдалося суттєво покращити законопроект до другого читання. Зокрема, ми всі спільно знайшли оптимальну форму для того, щоб Національний банк України мав можливість закупувати міжнародні юридичні послуги, аби мати ефективний механізм боротьби з так званою групою Коломойського і намаганнями, власне, повернути «ПриватБанк» попереднім власникам через міжнародні юрисдикції.

Однозначно треба не підтримувати цей проект постанови, провалити його і дати можливість Національному банку України ефективно виконувати свої повноваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань діяльності Національного банку України» ([№ 5850-II](#)).

Готові голосувати? Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Проект постанови відхилено (*Шум у залі*).

Для чого? Ви доповідали. Давайте з мотивів. Чекайте, як з мотивів? З мотивів ви перед цим мали... Ви зараз тільки з процедури можете взяти слово. Будь ласка.

З процедури, ні? Уже і з мотивів, і з процедури не треба.

Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, пам'ятаєте, ми десь позавчора проголосували Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (проект [№ 6197](#)). Ми домовлялися, що після того, як комітет розгляне, я скористаюся своїм правом, передбаченим статтею 131 Регламенту Верховної Ради України, для того, щоб юридично «відремонтувати» деякі положення в законі. З вашого дозволу, прошу підтримати дві зміни.

Шановні колеги, 3 листопада 2021 року до мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій з пропозицією усунути неточності та неузгодженості між окремими положеннями у тексті прийнятого Верховною Радою України 2 листопада 2021 року Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (проект № 6197).

Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України нам необхідно усунути деякі неточності та неузгодженості у певних положеннях зазначеного закону. Згідно з частиною другою статті 131 Регламенту питання щодо усунення неузгодженостей чи редакційних неточностей у прийнятому законі розглядається Верховною Радою без попереднього включення його до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради у день внесення його Головою Верховної Ради України.

Пропозиції щодо усунення неузгодженостей вам надано. Якщо не буде заперечень, я поставлю цей документ на голосування для прийняття (*Шум у залі*).

Хто? Іване Григоровичу, не передбачено обговорення.

Будь ласка, Іване Григоровичу, 1 хвилина.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, шановний пане головуєчий. Хочу звернутися до всього залу. Колеги, ми в прискореному темпі вирішуємо багато нагальних питань. Справді, під час розгляду цього проекту закону про дуже чутливу сферу в освіті, а саме про Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, треба було внести два уточнення.

Руслане Олексійовичу, зал завжди насторожено ставиться до уточнень, то хочу подякувати вам особисто за те, що ви підтримали голову комітету, який миттєво організував засідання комітету, і ми внесли ці суттєві, здавалося б, технічні зміни, але вони роблять прозорою і зрозумілою процедуру.

Прошу весь зал підтримати, бо, на жаль, небагато людей в залі. Колеги, підтримайте. Якщо, не дай Боже, рішення не пройде, то ми матимемо ще більший колапс. Прошу всіх, друзі, підтримати, всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Григоровичу, дуже вам дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття уточненої редакції тексту закону, що розміщена у правій колонці наданої вам порівняльної таблиці та стосується абзацу першого пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення». Прошу голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

І ще одне голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття уточненої редакції тексту закону, що розміщена у правій колонці наданої вам порівняльної таблиці та стосується абзацу другого пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення».

Готові голосувати? Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми усунули неузгодженості в тексті прийнятого закону (проект [№ 6197](#)).

Зараз, секундочку! Олександрє Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми усунули неузгодженості, тому я хотів би поставити на голосування пропозицію про невідкладне підписання цього закону Головою Верховної Ради України.

Ставлю на голосування пропозицію про доручення Голові Верховної Ради України Руслану Олексійовичу Стефанчуку невідкладно підписати Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (проект № 6197). Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, одну секундочку. Одразу виконую ваше доручення і невідкладно підписую цей закон (*Оплески*).

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик – з процедури.

СКОРИК М.Л. Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Шановний Руслане Олексійовичу! Я не можу сказати, що я вже такий досвідчений народний депутат, я тільки другу каденцію перебуваю у Верховній Раді України, але можу сказати, що я, чесно кажучи, не розумію, що ми робимо вже вдруге. Ми голосуємо якісь уточнення. Цього не було. Є такий відомий анекдот про

злочинні часи, коли кажуть: за часів Януковича такого не було. Так ось, такого не було ні при Парубію, ні при Разумкові.

Шановний Руслане Олексійовичу, ви дуже досвідчена і серйозна людина. Прошу вас припинити у такий спосіб корегувати закони, якщо недопрацьовує Апарат Верховної Ради України або щось неправильно голосується в залі.

Цей закон ми маємо переголосувати відповідно до процедури, а не робити те, що ви зараз робите, фактично приймаючи із закритими очима нові закони.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оскільки ви згадали моє прізвище, я ще раз хочу попросити, можливо, враховуючи, що за досвідом ви менш досвідчений народний депутат, все-таки відкрити статтю 131 Регламенту Верховної Ради України і прочитати про право головуючого вносити відповідні узгодження до прийнятих законів.

Дякую вам.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання – про позбавлення народного депутата України Третьякової Галини Миколаївни права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України. Рішення щодо цього приймається без обговорення: я просто зачитую і ми голосуємо (*Шум у залі*). Ми розпочали розгляд питання і не можемо вже нічого давати.

Шановні колеги, згідно зі статтею 8 Закону України «Про статус народного депутата України» у своїй діяльності народний депутат повинен дотримуватися загально визнаних норм моралі; завжди зберігати власну гідність, поважати честь і гідність інших народних депутатів, службових та посадових осіб і громадян; утримуватися від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду України, державу.

Відповідно до частини п'ятої статті 51 Регламенту Верховної Ради України, якщо народний депутат, депутатська фракція чи група, на адресу яких були виголошені образливі слова, вважають, що конфлікт не вичерпано і порозуміння між народними депутатами не досягнуто, то вони письмово подають заяву до комітету, до предмета відання якого належить питання регламенту, який розглядає це питання на своєму засіданні. У таких випадках за висновком комітету, до предмета відання якого належить питання регламенту, Верховна Рада без обговорення може прийняти рішення про позбавлення народного депутата права брати участь у пленарних засіданнях (до п'яти пленарних засідань). Це рішення доводиться до відома виборців через газету «Голос України».

Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України 22 жовтня 2021 року розглянув на своєму засіданні заяву народних депутатів, яка подана за підписами співголови депутатської групи «Партія «За майбутнє» Тараса Івановича Батенка, заступника голови депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» Сергія Владиславовича Соболева, члена депутатської фракції політичної партії «Опозиційна платформа – За життя» Нестора Івановича Шуфрича, голови депутатської групи «Довіра» Олега Івановича Кулініча, голови депутатської фракції політичної партії «Голос» Ярослава Івановича Железняка, заступника голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Олександра Сергійовича Корнієнка, співголів депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність» Ірини Володимирівни Геращенко та Артура Володимировича Герасимова щодо недопустимого висловлювання, пов'язаного з передчасною смертю народного депутата України Антона Едуардовича Полякова, виголошеного народною депутаткою України Галиною Миколаївною Третьяковою на пленарному засіданні Верховної Ради України у п'ятницю 8 жовтня 2021 року.

Шановні народні депутати, слово для оголошення висновку комітету надається першому заступнику голови Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Миколайовичу Євтушку. Виступ до 3 хвилин. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Комітет на засіданні 22 жовтня 2021 року розглянув заяву за підписами керівників та членів депутатських фракцій політичних партій Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Опозиційна платформа – За життя», «Голос», «Слуга народу», «Європейська солідарність» та депутатських груп «Партія «За майбутнє» і «Довіра», всього вісім підписів, щодо розгляду питання стосовно висловлювання народного депутата України Третьякової, пов'язаного з передчасною смертю народного депутата України Полякова Антона Едуардовича, та позбавлення її права брати участь у пленарних засіданнях Верховної Ради України (до п'яти пленарних засідань).

На підставі положень статті 51 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» за результатами розгляду зазначеної заяви, а також беручи до уваги стенограму пленарного засідання від 8 жовтня 2021 року та пояснення народного депутата України Третьякової, комітет прийняв рішення ухвалити висновок щодо заяви представників депутатських фракцій і груп та рекомендувати Верховній Раді України без обговорення прийняти рішення про позбавлення народного депутата України Третьякової права брати участь у п'яти

пленарних засіданнях Верховної Ради України і довести таке рішення до відома виборців через газету «Голос України».

Дякую, шановні колеги, за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Миколайовичу.

Шановні народні депутати, підготуйтеся до голосування.

Відповідно до частини п'ятої статті 51 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України про позбавлення народного депутата України Галини Миколаївни Третякової права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України і довести таке рішення до відома виборців через газету «Голос України».

Шановні народні депутати, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах (*Шум у залі*).

Прошу народного депутата України Галину Миколаївну Третякову залишити зал засідань Верховної Ради України на період проведення п'яти пленарних засідань Верховної Ради України.

Шановні колеги, до мене надійшла заява від двох фракцій, але я не бачу, які фракції, бачу два підписи. Це фракції «Опозиційна платформа – За життя» і «Батьківщина», так?

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Хто буде виступати? Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Антон Поляков – не ворог, а людина, яка вважала своїм обов'язком боротися за правду та справедливість. Це людина з великої літери, для якої принциповість була на першому місці, яка ніколи не була зламана системою. Він – герой нашого часу, якого жорстоко вбили. Хто б що не говорив, його вбили. І ми як колеги маємо розібратися в цій справі. Це наш обов'язок перед Антоном Поляковим.

Знаєте, дуже багато було сказано, багато було бруду, але я вам хочу з впевненістю заявити, що все, що озвучується, зокрема і версія про якісь наркотики, – це безпідставно і не має жодного права на життя. Я його знала дуже добре, занадто добре, тому в це ніколи не повірю.

Прошу вас створити тимчасову слідчу комісію, завдяки роботі якої ми зможемо повноцінно розібратися в цій справі і дійти до того чи іншого висновку щодо його смерті, вбивства.

Я дуже прошу Давида, оскільки лише фракція «Слуга народу» ще не запропонувала кандидатури до цієї ТСК, і дуже прошу весь парламент на наступному пленарному тижні проголосувати за створення цієї ТСК. Я дуже хочу, щоб справедливість та істина в цій справі були встановлені.

Знаєте, тут пані Галина говорила про ворогів, так ворог – вона сама і для фракції «Слуга народу», і для всіх оточуючих. Такі люди не мають бути в парламенті взагалі, тому що вони просто є ганьбою Верховної Ради України. Думаю, що питання має бути не про відсторонення на п'ять пленарних засідань, а про позбавлення мандата. Вважаю, що це має йти від Президента України. Якщо Президент себе поважає, то таких людей в його оточенні не повинно бути. Але це його вибір.

Дякую. Прошу згадати Антона Полякова хвилиною мовчання.
(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні народні депутати.

Ідемо далі. Наступне питання – про позбавлення народного депутата України Геращенко Ірини Володимирівни права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України.

Шановні народні депутати, 13 вересня 2019 року Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту... (*Шум у залі*). Колеги, ну немає... ми вже почали розгляд питання. Будь ласка, реагуйте якимось швидше! Я вам після цього дам слово.

Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України 13 вересня 2019 року розглянув на своєму засіданні заяву голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Давида Арахамії щодо образливих висловлювань, виголошених народною депутаткою України Іриною Володимирівною Геращенко на пленарному засіданні Верховної Ради України 10 вересня 2019 року.

Шановні народні депутати, слово для оголошення висновку комітету надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні 12 вересня 2019 року розглянув звернення фракції політичної партії «Слуга народу» за підписом голови депутатської фракції народного депутата України Арахамії Давида Георгійовича щодо розгляду питання стосовно висловлювань народного депутата України Геращенко Ірини

Володимирівни під час виступу з трибуни на вечірньому пленарному засіданні парламенту 10 вересня 2019 року.

На підставі положення статті 51 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду цього звернення комітет прийняв рішення ухвалити висновок щодо дотримання норм етики народним депутатом України Геращенко Іриною Володимирівною у зв'язку з її висловлюванням під час виступу з трибуни на вечірньому пленарному засіданні парламенту 10 вересня 2019 року та рекомендувати парламенту без обговорення прийняти рішення про позбавлення народного депутата України Геращенко Ірини Володимирівни права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України і довести таке рішення до відома виборців через газету «Голос України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні народні депутати, ми це питання теж голосуємо без обговорення. Прошу зайняти свої місця (*Шум у залі*). Після завершення цього питання я надам вам слово з процедури.

Шановні народні депутати, відповідно до частини п'ятої статті 51 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України про позбавлення народного депутата України Ірини Володимирівни Геращенко права брати участь у п'яти пленарних засіданнях Верховної Ради України і довести таке рішення до відома виборців через газету «Голос України» (*Шум у залі*).

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Ідемо далі, шановні народні депутати (*Шум у залі*).

По фракціях і групах покажіть.

З процедури. Будь ласка, Василю Івановичу. Чи хто, Нестор Іванович?

Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, абсурду теж має бути межа. Думаю, що навряд чи хтось мене звинуватить у симпатіях до Петра Порошенка і його політичної сили, але вимагати відсторонення народного депутата на п'ять днів за те, що було сказано два роки і два місяці тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, виступ мав бути з процедури, а ви починаєте з мотивів. Мотиви всі зрозумілі, всі проголосували. Розумію, що питань до процедури немає.

Шановні колеги, наступне питання (*Шум у залі*). Ми вже почали... Добре, після цього питання...

Надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, дорогі колеги, дякую всім фракціям. Шановні «слуги», я почуваюся імениницею. Стільки теплих слів від усіх політичних фракцій та українського народу я давно не чула, з дня свого 50-річного ювілею. Але, знаєте, є «слуги», а є глас народу. Я – представниця народу, є гласом народу і пропоную «слугам» спуститися ближче до людей. Коли ви почуєте все, що там зараз говорять, то зрозумієте, що наша політична команда – це інтелігентні, дипломатичні політики, які дуже коректно висловлюються щодо всього того, що відбувається в сесійному залі.

Нагадаю, що, дійсно, люди два з половиною роки тому повірили в те, що придуть «зелені» чарівники, які зроблять у країні, знаєте, диво дивне, але прийшли «зелені чудики», які зламали все, що тільки можливо.

Зараз я хочу сказати про етику і про регламент, тому що це хороший привід. Сьогодні в Україні 32 тисячі українок нарівні з чоловіками воюють, захищаючи країну, із них 5 тисяч – це жінки-офіцерки. Учора всім їм дав ляпаса голова фракції монобільшості Давид Арахамія, який заявив, що в країні, яка воює, не може бути головою профільного комітету або міністром оборони жінка. Тобто Таран на посаді може бути тільки тому, що він має певні чоловічі ознаки. Він, вибачте, будь ласка, довів армію до, знаєте, цугцвангу. Сьогодні відомо про корупційний скандал, який пов'язаний із тим, що солдати їдять черв'яків, перестали будувати гуртожитки, перед солдатами – чоловіками і жінками – існує заборгованість у розмірі 3,5 мільярда гривень. То він може бути міністром, а жінка, яка дала б жару в тому міністерстві, не може.

Знаєте, я, як і Давид Арахамія, голова фракції. У нас у фракції є дисципліна, і, вибачте, будь ласка, голова фракції, у владі чи в опозиції, ходить на роботу і не прогулює.

Вимагаю від нашої політичної сили подати заяву до регламентного комітету про позбавлення Давида Арахамії права брати участь у п'яти пленарних засіданнях за ганебний ляпас всім українкам, яких він принизив своїм висловлюванням. Сподіваюся, що всі члени міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості», яку б фракцію вони не представляли, до цього приєднаються. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)).

Потрібно проголосувати про включення законопроекту до порядку денного сесії.

Відповідно до частин другої та третьої статті 101 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про визначення проекту Закону «Про внесення змін до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей застосування переговорної процедури закупівлі» ([№ 6273](#)) невідкладним та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів і надання висновків відповідних комітетів щодо цього.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Наступне питання порядку денного.

Ми домовлялися, що два законопроекти про ратифікацію проголосуємо без обговорення. Так? Шановні колеги, я їх ставитиму почергово.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Арабською Республікою Єгипет про передачу засуджених осіб» ([№ 0126](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання ми теж домовлялися голосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про міжнародне автомобільне сполучення від 17 грудня 1992 року» ([№ 0060](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мотовиловець – з процедури. Мотовиловець Андрію, будь ласка, щодо законопроекту [№ 5121](#) (*Шум у залі*).

Тоді я внесу пропозицію змінити черговість розгляду...

А, Завітневич. Добре. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вашої підтримки. Прошу змінити черговість розгляду питань порядку денного на сьогодні і зараз розглянути законопроект № 5121. Це невеличкий проект закону про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України. Прошу всіх підтримати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла пропозиція змінити черговість розгляду питань порядку денного і зараз розглянути законопроект № 5121.

Будуть заперечення? Давайте за це проголосуємо. Ви хочете виступити?

Нестор Шуфрич, 1 хвилина. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Прошу передати слово вельмишановному народному депутату Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, думаю, що потрібно ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно. Дякую (*Сміх у залі*). Блискуча доповідь.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про зміну черговості питань, щоб перейти зараз до розгляду законопроекту № 5121. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую на трибуну члена Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Герасименка Ігоря Леонідовича.

Хтось буде наполягати на своїх поправках? Голосуємо. Ніхто не наполягає.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» ([№ 5121](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Ідемо далі. Наступне питання – проект постанови [№ 6263](#). Ми маємо включити його до порядку денного та прийняти рішення. Шановні колеги, нам треба провести декілька результативних голосувань.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату».

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Дай Боже здоров'я тому, хто придумав цю назву.

Шановні колеги, далі потребує голосування процедура *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату» ([№ 6263](#)).

Це голосування про процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому засіданні. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, це ще не все.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочену процедуру розгляду проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату» (№ 6263).

Це за скорочену процедуру. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Є, так?

Просто після цього в нас ще є дуже важливе питання. Артуре Володимировичу, можемо поставити на голосування? (*Шум у залі*). Обговорюємо? Артуре Володимировичу, теж будете обговорювати? Добре. Тоді, шановні колеги, обговорюємо.

До слова запрошується народний депутат України Бондаренко Олег Володимирович.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні народні депутати! У шотландському місті Глазго 31 жовтня 2021 року розпочала свою роботу Конференція Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату (COP-26), яка триватиме до 12 листопада.

Мета конференції – стримувати зростання глобального потепління на рівні не більше ніж півтора градуса за Цельсієм, що встановлено Паризькою угодою 2015 року. Рішення, прийняті на цій конференції, будуть визначати кліматичну політику всього світу.

Хочу зазначити, сьогодні наша країна серед першої двадцятки країн світу, які найбільше викидають парникових газів в атмосферу.

Українська урядова делегація працює на конференції, ефективно забезпечує презентацію Оновленого національно визначеного внеску України до Паризької угоди, що ставить за мету скоротити викиди парникових газів до 2030 року до рівня 35 відсотків порівняно з 1990 роком та досягти вуглецевої нейтральності не пізніше 2060 року.

Наразі Україна вже стала одним із 100 підписантів першої великої угоди на конференції в Глазго, відповідно до якої понад 100 світових лідерів домовилися про скорочення надмірних вирубок лісу до 2030 року. Ліси – це основні поглиначі CO₂ і «легені планети».

Розуміючи важливість ефективного реагування на загрози, що викликані зміною клімату, та необхідність адаптації до наслідків зміни клімату, Комітет з питань екологічної політики та природокористування підготував проект постанови про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, метою якого є наголошення на незворотному поступовому переході України до низьковуглецевого розвитку з метою досягнення Цілей сталого розвитку і надання певних рекомендацій Кабінету Міністрів України.

Прошу підтримати та проголосувати за цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Мережку Олександрю Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний Голово! Шановні колеги! Є шанс врятувати людство. Прошу підтримати цей проект постанови.

Сьогодні на розгляд Верховної Ради України пропонується внесений народними депутатами України Бондаренком та іншими проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату».

Метою проекту постанови є звернення уваги наших міжнародних партнерів на незворотний поступовий перехід України до низьковуглецевого розвитку з метою досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року, цілей Паризької угоди, а саме: стримати зростання середньої глобальної температури на рівні значно нижче 2 градусів за Цельсієм та докласти зусиль щодо її обмеження до півтора градуса за Цельсієм, заявити про підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату.

Також цим зверненням ми ще раз нагадаємо світовому співтовариству про збройну агресію Російської Федерації, яка триває, проти України, тимчасову окупацію нею Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, зауважимо на екологічній катастрофі на цих територіях, а також закликаємо не допустити використання Російською Федерацією енергоносіїв як політичного важеля впливу і шантажу як до України, так і до всієї Європи.

Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні підтримав цей проект постанови.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти, щоб обговорити цей надзвичайно важливий проект постанови.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Як говориться: природа тому, хто її береже, – мати, а тому, хто її нищить, стає мачухою. Глобальна зміна клімату – одна з найгостріших проблем людства. Згідно з прогнозами протягом наступного століття температура повітря підвищиться на декілька градусів, темп глобального потепління спричинить серйозні кліматичні зміни, цілі екосистеми опиняться під загрозою знищення.

Запропоновані проектом постанови заходи, як влучно зауважують нам автори, дозволять підтвердити активну участь нашої держави в глобальних процесах із запобігання зміні клімату, а також зазначити основні стратегічні напрями дій уряду для розв'язання згаданих проблем.

Депутатська група «Довіра» підтримує рішення профільного комітету. Пропонуємо прийняти цей проект постанови в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Урбанському Анатолію Ігоровичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Доброго дня, шановний головуючий! Доброго дня, шановні колеги! Безумовно, група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати цей проект постанови в цілому. Але я хочу звернутися до вас, пане головуючий. Ви зараз у президентії, як я вважаю, на нормальній, безпечній відстані одне від одного, тому

пропоную вам, коли будете читати або говорити щось у мікрофон, знімати маску, бо не дуже добре вас чути принаймні в кінці залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звернуся до вас із зворотнім проханням надіти маску, тому що треба дотримуватися правил епідемічного благополуччя населення. Дякую. Бачите, ви ж мене чудово почули.

Шановні колеги, ідемо далі. Слово надається Колтуновичу Олександрю Сергійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! П'ятниця заради майбутнього по-українськи виглядає так: абсолютно декларативний проект постанови, звернення, замість того, щоб, наприклад, прийняти декілька законопроектів або один, норми якого, дійсно, стимулюватимуть раціональне використання природних ресурсів.

Взагалі йдеться не про температуру і прогноз погоди, а про економіко-математичне моделювання та прогнозування в системі природокористування. Це зовсім інші елементи. Коли ви кажете про вуглецевий слід, вуглецеве мито, яке буде стягуватися з українських товаровиробників під час експорту продукції на ринки Європейського Союзу, – це вкрай важливі речі, але мова має йти зовсім про інше.

Перше. Внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо збільшення витрат на фінансування заходів із природоохоронної діяльності, які зрештою приведуть до зменшення викидів у навколишнє природне середовище.

Друге. Внесення змін до Податкового кодексу України, що стимулюватиме впровадження саме енергоефективних і енергозберігаючих технологій.

Третє. Митний кодекс України, до якого ми маємо проголосувати внесення змін щодо завезення високотехнологічного обладнання.

Четверте. Чому ви мовчите про імплементацію природоохоронних директив Європейського Союзу, які є обов'язковими? Це щодо якості питної води, викидів забруднення в атмосферне повітря і так далі.

Ось які повинні бути пріоритетні напрями в діяльності Верховної Ради України. Це, маючи бажання, можна було б проголосувати сьогодні впродовж кількох годин. Однак маємо абсолютно декларативний проект постанови про звернення, що більше схоже на тренд: п'ятниця заради майбутнього.

На мій погляд, нам не потрібно підтримувати такі проекти постанов і взагалі не варто брати участі в таких дешевих голосуваннях, а, навпаки, підтримувати те, що йде на благо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Це дуже важливе звернення. На жаль, зміна клімату стосується і України, ми з вами бачимо це по повенях на заході та посухах на півдні нашої країни. Насправді це величезна проблема.

Але, друзі, я хотів би звернути вашу увагу на те, що це також надзвичайна можливість для України порушити болючу тему запуску газопроводу «Північний потік-2». Російська Федерація є найбільшим у світі забруднювачем атмосфери метаном, який має парниковий ефект у десятки разів більший, ніж вуглекислий газ. У десятки разів! На Російську Федерацію припадає 20 відсотків світових викидів метану. Значну частину становлять викиди з російської газодобувної та газотранспортної систем. І коли європейські країни, зокрема Німеччина, працюють над тим, щоб запустити газопровід «Північний потік-2», вони фактично працюють над збільшенням шкідливого впливу Російської Федерації на атмосферу планети Земля, на знищення планети Земля.

Російський газ брудний не тільки тому, що за гроші від його продажу фінансуються вбивства по всьому світу, починаючи, і для нас це найголовніше, з України та інших країн, зокрема Сирії, Центральноафриканської Республіки, Грузії, але й тому, що це газ, який вбиває планету.

Ми маємо ставити це питання на всіх конференціях. На жаль, я не почув цього від Президента України в Глазго, це неправильно. Друзі, давайте порушувати це питання, доводити європейцям, для яких сьогодні екологія – питання номер один, що такими рішеннями, як запуск газопроводу «Північний потік-2», вони вбивають планету, тоді вони іншими очима подивляться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, хто ще бажає виступити?

Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, звичайно, те, що ми звертаємо увагу на питання зміни клімату, це позитивно. Зрештою, якщо ми не будемо звертати на це увагу, то продовжимо жити в борг у наших дітей. Мені хотілося б, аби ми перестали це робити.

Але давайте не робити вигляд, що прийняття такої постанови суттєво вплине на ситуацію щодо боротьби зі зміною клімату в Україні. Говорити, що це наш шанс врятувати людство – це щонайменше художнє перебільшення.

Що нам справді варто було б зробити – це прийняти законопроекти про боротьбу з промисловим забрудненням, які декілька разів провалювали в цьому залі, прийняти інші ініціативи, які сприяли б боротьбі зі зміною клімату, зокрема і тому, що це відповідає нашим геополітичним інтересам у контексті протидії запуску газопроводу «Північний потік-2».

Колеги, звичайно, зараз треба проголосувати, щоб заявити політичну позицію, але дуже сподіваюся, що ми повернемося до розгляду законопроектів, норми яких покликані реально зменшувати впливи України на зміну клімату.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Немиря. Далі виступить Овчинникова, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей проект постанови, але хочу звернути увагу колег на всю безглуздість того, що ми зараз робимо. Буде голосуватися звернення до міжнародної конференції, яка вже тиждень триває і завершує роботу наступного тижня. Який ефект буде від такого звернення до конференції? Як до потягу, який вже поїхав. Це перше.

Друге. Якщо колеги бачили, а небагато хто бачив перший варіант цього проекту постанови, до речі, в наступному варіанті залишилися параграфи, які мають сто і більше слів в одному реченні. Я не заздрю перекладачам, які будуть робити переклад, думаю, що мало хто, навіть якщо буде залізна воля боротися проти зміни клімату, дочитає текст прийнятої постанови до кінця. Я хотів би звернути увагу авторів таких проектів постанов або звернень, якщо вони хочуть досягти мети, то мають бути лаконічними і конкретними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Овчинникова. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Знаєте, сьогодні Міжнародний день запобігання експлуатації доквілля під час війни та збройних конфліктів. До цього проекту постанови привернута велика увага. Колеги, в нас немає міжнародних дипломатичних інструментів боротьби з подібними явищами. Будь-які звернення – це

наш інструментарій, це можливість впливати на кліматичні зміни, які відбуваються. Крім того, наша урядова делегація і безпосередньо Президент України поїхали з конкретними меседжами, про це і говорили.

І найголовніше, ми вже підписали дуже важливі декларації на цьому саміті. Але знову-таки прийняття законів, конкретних і дієвих підзаконних актів – це і буде наш результат. Тому давайте підтримувати проект постанови і використовувати всі дипломатичні інструментарії, які маємо на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26-ї сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 16-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та 3-ї сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди, Генеральної Асамблеї ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, парламентських асамблей, Європейського парламенту, Міжпарламентського союзу, інших регіональних і міжнародних організацій, урядів та парламентів іноземних держав, на підтримку глобальних цілей з питань зміни клімату» ([№ 6263](#)).

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про реалізацію публічних електронних послуг з реєстрації та декларування місця проживання в Україні» ([№ 5463](#)). Друге читання.

Запрошую до слова голову Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Лубінця Дмитра Валерійовича.

Шановні колеги, чи буде хтось наполягати на своїх поправках? Одну секундочку.

Друзі, дивіться, тоді така пропозиція: ми можемо проголосувати законопроект без обговорення і одразу перейти до оголошення запитів народних депутатів. Нам немає сенсу починати розгляд питання, бо ми не зможемо його своєчасно завершити.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про реалізацію публічних електронних послуг з реєстрації та

декларування місця проживання в Україні» (№ 5463) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Олена Костянтинівна. Будь ласка.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Доброго дня, шановні колеги! Ми переходимо до улюбленої п'ятничної справи – зачитування і голосування запитів народних депутатів.

Отже, протягом пленарного тижня внесено 109 депутатських запитів. З них до Президента України – сім депутатських запитів; до органів Верховної Ради – п'ять; до Кабінету Міністрів України – 47; до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 45; до керівників підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – п'ять. З минулих пленарних тижнів неоголошеними залишилися 106 депутатських запитів. Усього для оголошення внесено 215 депутатських запитів.

Отже, переходимо до прийняття рішень щодо запитів до Президента України.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Олександра Дубінського до Президента України щодо рейдерського захоплення сільськогосподарського виробничого кооперативу «Новоселицький» Білоцерківського району Київської області.

Готові голосувати? Будь ласка, голосуємо, шановні колеги.

«За» – 152.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 132.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Анатолія Костюха та Ігоря Кривошеєва до Президента України щодо питання присвоєння статусу «національний» Заслуженому академічному Закарпатському народному хору.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого запиту до Президента України.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах ще покажіть.

Шановні колеги, ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Олексія Кучеренка до Президента України щодо утаємничення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, інформації стосовно причини зняття Ольги Бабій з посади голови НКРЕКП уже через три дні після її обрання головою у серпні 2021 року.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 137.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування... *(Шум у залі)*. По фракціях і групах? Будь ласка.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Романа Костенка до Президента України щодо надання державної охорони екс-співробітникам Головного управління розвідки Міністерства оборони України, які брали безпосередню участь у спецоперації по затриманню найманців приватної військової компанії «Вагнер».

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Олексія Мовчана до Президента України щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Жеваго Костянтина Валентиновича.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 112.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Гео Лероса до Президента України щодо створення оздоровчого табору для дітей під назвою «40 мільйонів доларів «Приватбанку» на базі нерухомості президента Зеленського в Англії та Італії.

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Гео Лероса до Президента України щодо викладання Володимиром

Зеленським у Президентському університеті авторського курсу «Як користуватись офшорами та не сплачувати податки в Україні».

Будь ласка, голосуємо.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Це всі депутатські запити до Президента України (*Шум у залі*).

Не можу дати слово з процедури, бо далі відбудеться зачитування запитів, після цього дам.

Отже, оголошуються запити народних депутатів.

Геннадія Вацака – до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Вінницького обласного управління лісового та мисливського господарства, Державного агентства лісових ресурсів України щодо надання інформації та документів стосовно доцільності ліквідації Державного підприємства «Могилів-Подільське лісове господарство», а також аналізу показників діяльності всіх лісових господарств Вінницької області, що стали підставою для прийняття рішення про укрупнення державних лісгосподарських підприємств.

Максима Гузенка – до Роменського міського голови Сумської області щодо надання інформації стосовно діяльності Роменської міської ради.

Юлії Світличної – до голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо вирішення питання проведення ремонту автодороги Сахновщина–Новомихайлівка–Олійники (О-212450) у Харківській області.

Юлії Світличної – до голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо вирішення питання проведення ремонту автодороги – під'їзд до села Першотравневе та під'їзд до села Тишенківка Красноградського району Харківської області.

Антон Кіссе – до Прем'єр-міністра України щодо заборгованості перед товариством з обмеженою відповідальністю «Курортне об'єднання «Сонячний берег» з 7 жовтня 2014 року по 31 травня 2016 року, яке забезпечило проживання та харчування 327 осіб – переселенців.

Анатолія Костюха – до голови Закарпатської обласної державної адміністрації щодо спортивних об'єктів за проектом «Велике будівництво».

Анатолія Костюха – до директора відокремленого підрозділу «Бурштинська теплова електрична станція» акціонерного товариства «ДТЕК «Захід-енерго» щодо наслідків аварії на відокремленому підрозділі «Бурштинська ТЕС».

Анатолія Костюха – до голови Закарпатської обласної державної адміністрації щодо віялових відключень електроенергії.

Марини Бардіної – до Прем'єр-міністра України щодо посилення контролю за дотриманням карантинних заходів.

Групи народних депутатів (Арахамія, Корнієнко та інші, усього 60 народних депутатів) – до Генерального прокурора щодо проведення об'єктивного та неупередженого досудового розслідування кримінального провадження за

фактом перешкоджання журналістській діяльності інтернет-видання «Радіо Свобода».

Групи народних депутатів (Арахамія, Корнієнко та інші, усього 58 народних депутатів) – до голови Національної поліції України щодо проведення об'єктивного та неупередженого досудового розслідування кримінального провадження за фактом перешкоджання журналістській діяльності інтернет-видання «Радіо Свобода».

Сергія Гривка – до міністра енергетики України щодо кількості добування природного газу.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України щодо застосування законодавства у сфері публічних закупівель.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Офісу Генерального прокурора щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Національної поліції України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо можливого неправомірного використання земельних ділянок.

Ігоря Абрамовича – до міністра фінансів України щодо вжиття заходів, спрямованих на розвиток міської інфраструктури, покращення якості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Ігоря Абрамовича – до міністра фінансів України, міністра розвитку громад та територій України, виконувача обов'язків голови Державної податкової служби України щодо вжиття заходів, спрямованих на зміцнення фінансової спроможності територіальних громад.

Ігоря Абрамовича – до міністра культури та інформаційної політики України, міністра фінансів України щодо вжиття заходів, спрямованих на розвиток книговидавничої справи та популяризації читання.

Ігоря Абрамовича – до Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України, виконувача обов'язків голови Державної податкової служби України, голови Державної митної служби України щодо вжиття заходів, спрямованих на запобігання проявам недобросовісної конкуренції та створення конкурентного економічного середовища.

Ірини Констанкевич – до міністра охорони здоров'я України щодо запровадження національних програм контролю онкологічних захворювань.

Ірини Констанкевич – до начальника Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства щодо укрупнення державних лісових господарств.

Ірини Констанкевич – до голови Волинської обласної державної адміністрації щодо виконання законодавства у сфері профілактики та лікування раку молочної залози.

Ірини Констанкевич – до голови Волинської обласної державної адміністрації щодо отримання субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

Володимира Гевка – до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Голови Національного банку України щодо питання невиконання судових рішень Національним банком України та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у справі № 500/2828/19.

Богдана Горохтія – до міністра внутрішніх справ України щодо окремих питань діяльності територіальних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України.

Бориса Приходька – до міністра розвитку громад та територій України, Прем'єр-міністра України щодо необхідності зміни механізму розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку з урахуванням показника щільності населення областей.

Владлена Неклюдова – до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо введення санкцій проти підприємств кондитерської корпорації «Рошен» за фінансування бюджету держави-агресора – Російської Федерації.

Олександра Качури – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення державної фінансової підтримки у вирішенні питань оновлення парку рухомого складу конотопського міського електротранспорту.

Олександра Качного – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, міністра розвитку громад та територій України щодо субвенції з державного бюджету для будівництва шляхопроводу в місті Вишневому Київської області.

Сергія Львовочкина – до Прем'єр-міністра України щодо невідкладних заходів із боротьби проти бідності.

Ігоря Кривошеєва – до керівника Закарпатської обласної прокуратури щодо стану досудового розслідування кримінальних проваджень.

Олександра Качури – до Прем'єр-міністра України, голови Сумської обласної державної адміністрації, голови Сумської обласної ради щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення фінансування та подальшого функціонування санаторних шкіл-інтернатів.

Геннадія Вацака – до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Антимонопольного комітету України щодо забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг стосовно отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами.

Соломії Бобровської – до Голови Служби безпеки України щодо перевірки громадянина Російської Федерації Вакуленка В.М. на причетність до дій, що становлять загрозу національній безпеці України.

Соломії Бобровської – до міністра культури та інформаційної політики України щодо надання дозволу на переміщення (перенесення) пам'яток Олеко Дундичу та Михайлу Богомолу у місті Рівному.

Геннадія Вацака – до Кабінету Міністрів України, Антимонопольного комітету України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо вжиття належних дієвих та невідкладних заходів для забезпечення захисту прав споживачів бюджетних установ; збалансування роботи державних органів для негайного відновлення та безперебійного забезпечення газом, теплом та електроенергією бюджетних установ.

Сергія Демченка – до міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення ліками хворих на рак печінки в Україні.

Сергія Демченка – до керівника Державного управління справами щодо забезпечення ліками хворих на рак печінки.

Олександра Бакумова – до міністра освіти і науки України, голови Фонду державного майна України щодо формування та розташування військової частини А7287 (окремого батальйону територіальної оборони).

Антоніни Славицької та Олександра Ткаченка – до виконавчого комітету Харківської міської ради щодо неналежного надання житлово-комунальних послуг.

Дмитра Лубінця – до Прем'єр-міністра України щодо заходів, які вживаються Кабінетом Міністрів України для проходження опалювального сезону.

Дмитра Лубінця – до міністра охорони здоров'я України щодо критичної ситуації із поширенням COVID-19 в Україні.

Ігоря Абрамовича – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів, спрямованих на забезпечення належного фінансування галузі охорони здоров'я у 2022 році.

Владлена Неклюдова – до генерального директора акціонерного товариства «ДТЕК Донецькі електромережі» щодо відновлення послуг електропостачання в селі Бердянське Маріупольського району Донецької області.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності встановлення урядом лімітів на газ для комунального підприємства «Нововолинськтеплокомуненерго».

Ігоря Гузя – до міністра освіти і науки України, Міністерства економіки України щодо необхідності усунення бюрократичних перепон та пришвидшення передачі будинку № 24 на вулиці Луцькій у місті Нововолинську з балансу Міністерства освіти і науки України на баланс Нововолинської територіальної громади.

Кирилла Нестеренка – до Прем'єр-міністра України щодо створення на Єдиному порталі державних послуг «Дія» послуги стосовно онлайн розмитнення міжнародних поштових та експрес-відправлень.

Юлії Світличної – до Прем'єр-міністра України щодо створення та забезпечення функціонування Центру надання адміністративних послуг.

Групи народних депутатів (Кисилевський, Мовчан та інші, усього 12 народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо надання інформації про

умови тендера акціонерного товариства «Укрзалізниця» на закупівлю 80 нових приміських та регіональних електропоїздів.

Михайла Цимбалюка – до Прем'єр-міністра України щодо оптимізації шкіл на Львівщині.

Ігоря Негулевського – до приватного акціонерного товариства «Запорізький електровозоремонтний завод», приватного акціонерного товариства «Київський електровагоноремонтний завод», приватного акціонерного товариства «Дніпропетровський тепловозоремонтний завод» щодо надання інформації.

Ігоря Негулевського – до державного підприємства «Білгород-Дністровський морський торговельний порт», державного підприємства «Маріупольський морський торговельний порт», приватного акціонерного товариства «Українське Дунайське пароплавство», державного підприємства «Одеський морський торговельний порт», державного підприємства «Морський торговельний порт «Чорноморськ», державного підприємства «Миколаївський морський торговельний порт» щодо надання інформації.

Наталії Піпи – до Львівського міського голови щодо фінансування благоустрою парків Львова.

Сергія Власенка – до ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка, президента Національної академії правових наук України, ректора Одеського національного університету імені Мечникова щодо надання інформації.

Анатолія Костюха – до голови Закарпатської обласної державної адміністрації щодо забезпечення повноцінного проведення опалювального сезону 2021-2022 років.

Анатолія Костюха – до голови правління приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» щодо аварійної допомоги з енергосистеми Словаччини.

Романа Лозинського – до міністра внутрішніх справ України щодо денонсації Угоди про співробітництво між Міністерством внутрішніх справ України та Міністерством внутрішніх справ Російської Федерації.

Романа Лозинського – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора щодо реагування на протиправні дії народного депутата Іллі Киви.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України, голови Державної митної служби України щодо відновлення роботи пішого пункту пропуску «Шепіт – Извоареле Сучевей» на території Вижницького району Чернівецької області.

Максима Заремського – до міністра культури та інформаційної політики України щодо надання «Вашківецькій маланці» статусу міжнародного святкового дійства.

Максима Заремського – до міністра розвитку громад та територій України, Прем'єр-міністра України щодо надання селищу міського типу Берегомет, селам Лукавці, Вахнівці, Майдан та Липовани Берегометської селищної територіальної

громади Вижницького району Чернівецької області статусу гірських населених пунктів.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючого обов'язки голови Національної служби здоров'я України, міністра охорони здоров'я України щодо відкриття інфекційного відділення комунального некомерційного підприємства «Путильська багатопрофільна лікарня» в селищі міського типу Путила Вижницького району Чернівецької області.

Максима Заремського – до міністра розвитку громад та територій України, Прем'єр-міністра України щодо включення стадіону імені Андрія Гусіна в селищі міського типу Путила Вижницького району Чернівецької області до переліку тих, які можуть бути реконструйовані в рамках програми «Велике будівництво» у 2022 році.

Групи народних депутатів (Лозинський, Бондар та інші, усього чотири народні депутати) – до генерального директора обласного комунального підприємства «Донецктеплокомуненерго» щодо захисту прав мешканців Дружківської громади.

Юлії Овчинникової – до виконувача обов'язків Директора Державного бюро розслідувань, голови Державного агентства лісових ресурсів України щодо проведення суцільних рубок рідколісся на території Івано-Франківської та Закарпатської областей.

Олексія Ковальова – до Офісу Генерального прокурора щодо активізації здійснення досудового розслідування у кримінальних провадженнях стосовно державного підприємства «Геройське дослідно-промислове підприємство».

Олексія Ковальова – до Державної аудиторської служби України щодо затягування строків проведення заходів державного фінансового контролю бюджету Бехтерської сільської територіальної громади Херсонської області.

Олексія Ковальова – до Херсонської обласної державної адміністрації щодо активізації здійснення реконструкції Новозбур'ївського опорного закладу освіти № 1.

Бориса Приходька – до Прем'єр-міністра України, голови Державного агентства лісових ресурсів України щодо необхідності перегляду проекту реформування лісової галузі Чернігівщини.

Юлії Тимошенко – до Прем'єр-міністра України щодо сприяння товариству з обмеженою відповідальністю «Котельня північного промислового вузла» (місто Суми) укладенню угоди з товариством з обмеженою відповідальністю «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» на постачання природного газу для забезпечення проведення опалювального сезону в житловому фонді центральної та північної частин міста Суми.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Офісу Генерального прокурора щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів щодо порушення допустимих санітарних норм.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Кабінету Міністрів України, Київської міської державної адміністрації щодо вжиття дієвих заходів для належного надання житлово-комунальних послуг.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Київської міської державної адміністрації щодо забезпечення громадянам права на належні умови проживання.

Олександра Ткаченка – до Кабінету Міністрів України щодо неналежного надання житлово-комунальних послуг.

Мар'яни Безуглої – до Прем'єр-міністра України щодо перевірки порушень суб'єктом містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності стосовно резонансного проекту будівництва на місці торговельного центру «Полярний» на вулиці Петра Калнишевського, 2 в Оболонському районі міста Києва.

Василя Петьовки – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів на ремонт мостів у Тячівському районі Закарпатської області.

Валерія Стернійчука – до міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки голови правління акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо передачі в комунальну власність системи водопостачання.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Кабінету Міністрів України щодо вжиття дієвих заходів для забезпечення оплати праці педагогічних працівників міста Білгород-Дністровський.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Міністерства охорони здоров'я України щодо вжиття дієвих заходів для забезпечення хворих на цукровий діабет лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

Олени Копанчук – до міністра енергетики України щодо вжиття невідкладних заходів стосовно відновлення належного фінансування соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження АЕС.

Олександра Сухова – до Прем'єр-міністра України щодо незаконного видобування вугілля в районі шахти «Матроська» міста Лисичанська Луганської області та грубого порушення чинного екологічного законодавства України.

Сергія Лабазюка – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування природоохоронних заходів у регіонах.

Групи народних депутатів (Лабазюк, Прощук, Батенко) – до Прем'єр-міністра України щодо впровадження посади «Фахівець з державних (публічних) закупівель» у закладах загальної середньої освіти.

Олени Криворучкіної – до Апарату Верховної Ради України щодо необхідності забезпечення вжиття заходів.

Олени Криворучкіної – до Апарату Верховної Ради України щодо необхідності забезпечення вжиття заходів.

Олександра Дубінського – до Генерального прокурора щодо вжиття невідкладних заходів реагування на рейдерське захоплення сільськогосподарського виробничого кооперативу «Новоселицький», притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності та взяття питання справедливого розслідування під особистий контроль.

Олега Колєва – до керівника Одеської обласної прокуратури щодо захисту прав та законних інтересів інвесторів непобудованого будинку на вулиці Головкивській, 5-7 міста Одеси.

Олександра Бакумова – до Прем'єр-міністра України, Міністерства оборони України, секретаря Харківської міської ради щодо вирішення питання балансоутримувача військового містечка № 172 у місті Харкові.

Тетяни Скрипки – до міністра освіти і науки України щодо внесення змін до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти.

Ольги Саладухи – до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерства молоді та спорту України щодо надання роз'яснень стосовно можливості та процедури збільшення грошової добової норми витрат на забезпечення харчуванням учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів за рахунок коштів обласного бюджету та можливості здійснення з обласного бюджету видатків на участь спортсменів Херсонщини у навчально-тренувальних зборах збірних команд України.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо видатків на стипендіальне забезпечення учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо державної реєстрації сільськогосподарської техніки.

Тараса Батенка – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення належної фінансової підтримки з державного бюджету України невиробничої сфери Українського товариства сліпих та Українського товариства глухих.

Тараса Батенка – до Прем'єр-міністра України щодо проблеми збільшення фіксованого обсягу природного газу для ОСББ, які використовують дахові газові котельні.

Ігоря Кривошеєва – до Генерального прокурора, Голови Служби безпеки України щодо досудового розслідування фактів незаконного видобутку піщано-гравійної суміші в Закарпатській області.

Михайла Бондаря – до голови Державного агентства лісових ресурсів України щодо збереження державного підприємства «Буське лісове господарство».

Михайла Бондаря – до міністра освіти і науки України щодо передачі з балансу Міністерства освіти і науки України на баланс територіальної громади міста Червонограда гуртожитку вищого професійного училища № 11, що знаходиться на вулиці Львівській, 21.

Михайла Бондаря – до голови Львівської обласної державної адміністрації щодо проблеми із забезпеченням фельдшерсько-акушерського пункту в селі Кустин Червоноградського району Львівської області.

Олександра Сухова – до Біловодської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області, Кременської міської територіальної громади Северодонецького району Луганської області, Лисичанської міської військово-цивільної адміністрації Северодонецького району Луганської області, Попаснянської міської військово-цивільної адміністрації Северодонецького району Луганської області, Луганської обласної державної адміністрації – обласної військово-цивільної адміністрації, Сватівської міської територіальної громади Сватівського району Луганської області, Старобільської міської територіальної громади Старобільського району Луганської області, Рубіжанської міської територіальної громади Северодонецького району Луганської області, Северодонецької міської військово-цивільної адміністрації Северодонецького району Луганської області щодо надання інформації про рівень оплати праці працівників органів місцевого самоврядування та дотримання їх трудових прав.

Олександра Куницького – до міністра внутрішніх справ України щодо перевірки з питань належності та сумлінності виконання службових обов'язків та визначення відповідності займаній посаді начальника Управління патрульної поліції в Харківській області Департаменту патрульної поліції Стрижак Альони Олегівни.

Групи народних депутатів (Бондарев, Цимбалюк та інші, усього дев'ять народних депутатів) – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора, Голови Служби безпеки України щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у розкраданні державної власності на енергетичному ринку України.

Сергія Львовочкина – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення стабільного перебігу опалювального сезону.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо недопущення підвищення тарифів на розподіл (доставку) газу для населення.

Ігоря Гузя – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, міністра фінансів України щодо необхідності вилучення окремих положень із законопроекту [№ 6062](#), дія яких скоротить джерела доходів органів місцевого самоврядування та призведе до значних втрат коштів місцевих бюджетів.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Кабінету Міністрів України щодо забезпечення фінансування робіт з будівництва об'єктів транспортної інфраструктури.

Володимира Арешонкова – до голови правління Пенсійного фонду України щодо нарахування підвищення до пенсії як непрацюючому пенсіонеру, який проживає на території радіоактивного забруднення.

Володимира Арешонкова – до міністра юстиції України щодо надання роз'яснення з питання реєстрації ОСББ (об'єднань співвласників багатоквартирних будинків).

Сергія Кузьмініх – до Генерального прокурора, голови Київської міської державної адміністрації, голови Державної інспекції архітектури та містобудування України, голови Національної поліції України щодо здійснення самостійного будівництва та незаконного захоплення будівлі комунальної власності громади міста Києва.

Дмитра Лубінця – до міністра охорони здоров'я України щодо критичної ситуації із забезпеченням кисню в Україні.

Дмитра Лубінця – до голови правління акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» щодо недопущення подальшого зростання тарифів на комунальні послуги.

Групи народних депутатів (Євтушок, Бондарев та інші, усього дев'ять народних депутатів) – до міністра внутрішніх справ України щодо необхідності правового реагування на можливі шахрайські дії керівництва фірми товариства з обмеженою відповідальністю «АЙСТ ПЛЮС» у Сарненському районі Рівненської області.

Антон Кіссе – до Прем'єр-міністра України щодо повернення пільгового тарифу на перші 3000 кіловат на місяць для побутових споживачів, які використовують електричну енергію для опалення житла, що становив 0,90 гривні за 1 кіловат-годину.

Соломії Бобровської – до Прем'єр-міністра України щодо надання статусу національного музею України – Музею історії міста Києва.

Групи народних депутатів (Піпа, Васильченко, Лозинський) – до міністра розвитку громад та територій України, міністра охорони здоров'я України щодо закупівлі ангиографа для комунального некомерційного підприємства «8 міська клінічна лікарня міста Львова» в рамках реалізації Національного проекту «Велике будівництво».

Артема Чорноморова – до Державної служби України з безпеки на транспорті щодо надання інформації.

Сергія Штепи – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності внесення змін до нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, які регулюють стипендіальне забезпечення студентів.

Оксани Савчук – до міністра внутрішніх справ України, виконувача обов'язків голови Державної служби України з питань праці щодо захисту прав працівників приватного акціонерного товариства «Івано-Франківський арматурний завод».

Юлії Світличної – до голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо капітального ремонту ділянки дороги державного значення Р-79/М-18/ від Красноградського до Лозівського району Харківської області.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України щодо надання правової оцінки за фактами

порушень законодавства України, встановленими під час голосування 31 жовтня 2021 року на проміжних виборах народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 197.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до міністра внутрішніх справ України, виконувача обов'язків Директора Державного бюро розслідувань, Генерального прокурора щодо надання правової оцінки за фактами перешкоджання роботі окружної виборчої комісії № 197.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України щодо надання правової оцінки за фактами підкупу виборців кандидатом у народні депутати України В.О. Войцехівським в одномандатному виборчому окрузі № 197.

Ірини Геращенко та Марії Іонової – до міністра внутрішніх справ України, голови Центральної виборчої комісії, виконувача обов'язків Директора Державного бюро розслідувань щодо надання правової оцінки за фактами порушення виборчого законодавства 20 жовтня 2021 року.

Соломії Бобровської – до міністра у справах ветеранів України щодо надання статусу учасника бойових дій першому заступнику Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Демченку Руслану Михайловичу.

Групи народних депутатів (Пушкаренко, Грищенко та інші, усього шість народних депутатів) – до Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, Антимонопольного комітету України, Ради національної безпеки і оборони України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо необхідності вирішення ситуації, що склалася навколо заяви акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Житомиргаз» (АТ «Житомиргаз») про намір підвищити тариф на розподіл (транспортування) природного газу.

Богдана Торохтія – до президента Національної академії аграрних наук України щодо питань діяльності Національної академії аграрних наук України.

Богдана Торохтія – до президента Національної академії наук України щодо питань діяльності Національної академії наук України.

Богдана Торохтія – до Маринівського професійного аграрного ліцею щодо питань діяльності Маринівського професійного аграрного ліцею.

Богдана Торохтія – до Міністерства економіки України щодо питань діяльності Міністерства економіки України.

Олексія Устенка – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора щодо стану кримінального провадження, пов'язаного з можливим фальшуванням Генерального плану села Петропавлівська Борщагівка.

Анатолія Костюха – до Прем'єр-міністра України щодо надання переліку державних грантових та кредитних програм по співфінансуванню проведення термореновації багатоквартирних будинків.

Павла Мельника – до міністра інфраструктури України, начальника Служби автомобільних доріг у Запорізькій області, голови Державного агентства

автомобільних доріг України щодо проведення капітального ремонту ділянки автомобільної дороги територіального значення Т-08-05 (Веселе–Мелітополь).

Павла Мельника – до міністра інфраструктури України, начальника Служби автомобільних доріг у Запорізькій області, голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо проведення капітального ремонту ділянки автомобільної дороги територіального значення Т-08-21 (Панфілівка–Приморськ).

Це всі депутатські запити на сьогодні.

Я пообіцяла надати слово.

Ірино Геращенко, будь ласка, з процедури. Увімкніть, будь ласка, мікрофон пані Ірині.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановна головуюча. Хочу звернутися до президії з проханням звернути увагу на сесійний зал, який порожній. Шкода, що зараз дуже мало народних депутатів України, я хотіла б це озвучити по гарячих слідах. Під час голосування запитів народний депутат Камельчук встав і підняв руку в непристойному жесті і, на жаль, президія на це не відреагувала. Мені здається, що сьогодні ми повинні провести важливу розмову про дотримання вимог Регламенту Верховної Ради України.

Звертаюся до президії з проханням жорстко обривати будь-які матюки і непристойні жести в залі, якими, на жаль, насамперед користуються представники фракції «Слуга народу». Ми не підтримуємо як вчорашню, так і сьогоднішню історію. Якщо ви збираєтеся робити якісь висновки, будь ласка, застосуйте заходи і до «слуг народу».

Звичайно, також важливо, щоб представникам опозиції не виключали мікрофони, тоді вони будуть якось інакше реагувати на це. Але, повторюю, депутат Камельчук підняв руку в непристойному жесті...

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, як я маю відреагувати? Ми всі вчора бачили жести, ми тут чуємо, що... Ми знаємо, хто передав слово тому народному депутату, який вчора демонстрував жести.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

Дякую.